НАРОДНА АРМІЯ

12 січня, 2016

#1 (5430)

ВОЇНИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ВІЙНИ

Система підготовки майбутніх офіцерів у Житомирському військовому інституті, де готують спеціалістів розвідки, управління і високих технологій, суттєво вирізняється серед інших ВВНЗ

стор. 5

ВІЙНА ЗА СВІДОМІСТЬ:
ВОРОЖИЙ «АГІТПРОП» НЕ СКЛАДАЄ ЗБРОЇ ЗОМБУВАННЯ

Для інформаційно-психологічного впливу на мешканців прифронтової зони терористи використовують сучасну техніку російських спецслужб

У ході відпрацювання оперативної інформації в населеному пункті Валуйське Станично-Луганського району Луганської області співробітники Головного управління розвідки Міністерства оборони України спільно з офіцерами відділу Спеціальних операцій штабу АТО виявили на даху загальноосвітньої школи незаконно встановлену приймально-передавальну антену з обладнанням інтернет-провайдера, який передавав сигнал з тимчасово окупованих територій Луганщини.

За результатами роботи слідчо-оперативної групи з комутаційної стійки було вилучено маршрутизатор та три SFP-модулі. Ці пристрої використовувались бандформуваннями «ЛНР» для зняття інформації з електронних пристроїв військовослужбовців Збройних Сил України та місцевих мешканців, які знаходяться в радіусі дії антени. Крім того, з метою здійснення інформаційно-психологічного впливу даний провайдер блокував інтернет-доступ до українських ресурсів та нав'язував користувачам перегляд пропагандистських інформджерел РФ та неіснуючих «республік». Отримуючи безкоштовний доступ до мережі Інтернет, місцеві мешканці та українські воїни потрапляли під загрозу впливу російських спецслужб, повідомляє Управління комунікацій та преси МО України.

Це вже не перша така знахідка на Луганщині. Українські розвідники та офіцери Сил спеціальних операцій штабу АТО свого часу виявили аналогічний пристрій у населеному пункті Вільхове.

Місцеві мешканці розповіли, що встановити ці пристрої запропонували невідомі особи нібито для забезпечення учнів шкіл та місцевих мешканців безкоштовним Інтернетом. При цьому ніяких договорів щодо обладнання та обслуговування не просили.

> З метою здійснення інформаційно-психологічного впливу провайдер блокував інтернет-доступ до українських ресурсів та нав´язував користувачам перегляд пропагандистських інформджерел РФ та неіснуючих «республік»

За інформацією розвідників, злочинці намагалися встановити такі «девайси» через кожні 4 кілометри вздовж лінії розмежування сторін. Тому в українських спеців попереду ще чимало роботи з виявлення зомбо-пристроїв, а також встановлення осіб, причетних до цієї діяльності.

Експертиза знайденого технічного устаткування засвідчує, що мережа була встановлена за сприяння російських спецслужб. На території самої Росії вже давно втілена в життя колись фантастична система психологічного тиску та зомбування пересічних громадян, наслідком впливу якої, зокрема, є схвалення переважною кількістю росіян політики Кремля щодо України.

Оперативні військові новини та архів корисних матеріалів газети на сайті «Народної армії»
na.mil.gov.ua

ІСТОРІЯ ЧЕРГОВОЇ ПРОВОКАЦІЇ,

або Про сценарій і мету захоплення бойовиками «нейтрального» Комінтернового

стор. 4

«У ТАНКОВОМУ БОЮ ЦІННІСТЬ КОЖНОЇ СЕКУНДИ ВИМІРЮЄТЬСЯ ЖИТТЯМ»

Свого командира бійці нарекли «Адамом», адже він скрізь був першим

стор. 6

НОВИЙ «КОРСАР» МАЄ 6-Й КЛАС ЗАХИСТУ

Модульні бронежилети «Корсар М3м» та «Корсар М3мк» у повній комплектації забезпечують захист не лише грудей і спини, а й боків, шиї, паху, плечей та стегон. Їхня повна вага — 12,6 та 13,5 кг

стор. 12

ЛІТО 2014-ГО,

або Деякі факти з оборони луганського аеропорту

стор. 13

АЛЬЯНС РОЗШИРЮЄТЬСЯ

Вперше за шість останніх років НАТО приймає до своїх лав нового члена — Чорногорію

стор. 14

«БРАТТЯ УКРАЇНЦІ» — ГІМН АТО

Адміністрація Президента надала пісні «Браття Українці» гурту «Шабля» статус Гімну антитерористичної операції

стор. 15

«ГАРЯЧА» ЛІНІЯ

CALL-ЦЕНТР МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ГРОМАДЯН — (044) 454-41-36. ЦЕНТР ПРАЦЮЄ ЩОДНЯ З 9.00 ДО 18.00

Торік у Центрі медичної реабілітації та санаторного лікування «Трускавецький» оздоровлення та реабілітацію пройшли 610 учасників АТО

«НАШ ОБОВ'ЯЗОК — ДОПОМОГТИ ВИРІШИТИ СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАШИХ ГЕРОЇВ»

Міністр оборони України відвідав Центр медичної реабілітації та санаторного лікування «Трускавецький», де проходять лікування воїни — учасники АТО

Минулого року оздоровлення та реабілітацію на базі центру пройшли 610 учасників проведення АТО, серед яких були й важкопоранені. Усі ці військовослужбовці потребували реабілітації після лікування у військових медичних закладах. Зараз у «Трускавецькому» оздоровлюються 45 учасників АТО, повідомляє Управління преси та комунікацій МО України.

За словами глави оборонного відомства, мета його приїзду до центру реабілітації — перевірка ходу виконання наказу щодо забезпечення реабілітації військовослужбовців — учасників антитерористичної операції.

Оглянувши лікувальну базу, Міністр оборони України був задоволений побаченими змінами щодо благоустрою території, охайними приміщеннями, де живуть бійці, а також новими медичними технологіями, котрі медичні фахівці застосовують у лікуванні та реабілітації військових.

Окрім цього, у ході службової наради очільник оборонного відомства поставив колективу медичного закладу завдання на 2016 рік та визначив пріоритет: вдосконалення системи реабілітації військовослужбовців — учасників АТО.

Також Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак провів особистий прийом військовослужбовців — учасників проведення АТО щодо проблемних питань.

До Міністра оборони звернулися 25 військовослужбовців, яких хвилювали порядок фінансового забезпечення, отримання статусу учасника бойових дій, а також забезпечення підрозділів новою технікою та оснащенням.

— Виконуючи свій обов'язок, ви не шкодували життя та здоров'я, багато хто отримав поранення у боях, і тепер наш обов'язок — допомогти спільно вирішити ваші соціальні питання та забезпечити нашим героям достойну реабілітацію та лікувальний процес, — зазначив генерал армії України Степан Полторак.

Міністр оборони України вручив 42-м військовослужбовцям-учасникам антитерористичної операції на Сході України відомчі нагороди та відзнаки.

Окрім цього, бійці, які проходять реабілітацію та лікування на базі Центру реабілітації та лікування «Трускавецький», були заохочені грошовими преміями.

УКРАЇНСЬКІ ВОЇНИ В ЗОНІ АТО МАЮТЬ ПОВНЕ ПРАВО ВИКОРИСТОВУВАТИ ЗБРОЮ

Згідно з останніми результатами Мінських домовленостей у зоні проведення операції встановлений режим «повної тиші», дотримання якого передбачає незастосування зброї обома сторонами конфлікту. Водночас бойовики проросійських збройних формувань систематично порушують будь-які домовленості щодо деескалації збройного протистояння на Сході України, повідомляє прес-центр штабу АТО.

Бандити, отримуючи відповідні накази від своїх кураторів з Москви, щоденно ведуть по позиціях українських військ прицільний та неприцільний вогонь, метою якого є спроби спровокувати підрозділи сил АТО на відкриття вогню у відповідь та змусити українських захисників також порушити домовленості про мирне врегулювання конфлікту.

ПОЗИЦІЯ КЕРІВНИЦТВА АТО ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗБРОЇ НЕЗМІННА: ТІЛЬКИ У РАЗІ ПРЯМОЇ ЗАГРОЗИ ЖИТТЮ ТА ЗДОРОВ'Ю ОСОБОВОГО СКЛАДУ ТА МИРНИХ МЕШКАНЦІВ

Але позиція керівництва АТО щодо застосування підрозділами ЗС України та інших силових відомств, що беруть участь в операції, зброї була і є незмінною. Українські воїни мають повне право використовувати зброю, яка не заборонена Мінськими домовленостями, у разі прямої загрози життю та здоров'ю особового складу та мирних мешканців, що проживають та переміщуються вздовж лінії розмежування сторін.

Водночас застосування зброї українськими захисниками передбачає лише прицільні та точні удари, спрямовані на придушення вогневих точок, знищення живої сили та техніки противника, який вступає в безпосередній вогневий контакт і здійснює спроби знищити наші сили, а також прорвати оборону сил АТО. Важливо, що керівництво операції та командири українських підрозділів тримають на особливому контролі недопущення випадків відкриття вогню нашими бійцями без серйозних та виправданих підстав.

ОФІЦІЙНО

Президент України схвалив рішення про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2016 році для участі у багатонаціональних навчаннях.

Відповідний закон України передбачає допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2016 році для участі у багатонаціональному навчанні «Кленова арка — 2016», українсько-американському навчанні «Сі Бриз — 2016», українсько-американському навчанні «Репід Трайдент — 2016».

УКРАЇНА ЗАПРОШУЄ МІСІЮ ООН ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МИРОТВОРЧОЇ ОПЕРАЦІЇ НА ДОНБАСІ

Постійний представник України при ООН Володимир Єльченко заявив, що для вивчення ситуації на Донбасі Київ запрошує оцінну місію секретаріату ООН.

«Ми готові обговорювати мандат та інші аспекти такої операції (миротворчої операції на Донбасі). З метою вивчення ситуації на місці запрошуємо в Україну оцінну місію секретаріату ООН», — сказав постпред Генеральному секретареві ООН Пан Гі Муну під час вручення офіційних повноважень, повідомляє постійне представництво України при ООН.

За словами Володимира Єльченка, однією з форм участі цієї міжнародної організації в деескалації ситуації на Донбасі могло б стати розгортання там миротворчої операції.

Крім того, на переконання українського представника, іншим напрямком співпраці могло б стати відкриття в Україні Офісу ООН з підтримки імплементації Мінських домовленостей, який також займався б координацією проектів з гуманітарного розмінування на Сході України з урахуванням значного досвіду ООН у цій сфері.

Також у ході зустрічі було обговорено порядок денний України в Раді Безпеки ООН. Зокрема Володимир Єльченко зазначив, що одним із наших пріоритетів стане забезпечення неухильного дотримання положень Статуту ООН, насамперед стосовно поваги до територіальної цілісності та політичної незалежності держав.

СТАРТУВАЛА ПРИПИСНА КАМПАНІЯ-2016

З перших днів 2016 року в Україні стартувала постановка на військовий облік при районних (міських) військових комісаріатах юнаків 1999 року народження. Зокрема, з 2 січня до 30 березня 2016 року тільки на Харківщині понад 8 тисяч осіб будуть викликані до військкоматів для постановки на військовий облік, вивчення їхньої придатності до військової служби, обстеження стану здоров'я, повідомляє Управління преси та комунікацій МО України.

За словами командування Харківського ОВК, до складу районних (міських) приписних комісій, окрім військовослужбовців Збройних Сил України, увійшли цивільні лікарі, психологи та працівники регіональних структур соціального забезпечення.

— Ще минулого року офіцери військкоматів склали списки харків'ян, яким цього року виповниться сімнадцять. Паралельно в районах підготували все необхідне для виконання цього загальнодержавного завдання. Тому з 2 січня райвійськкомати, розташовані на Харківщині, своєчасно й на повну потужність запрацювали над приписною кампанією 2016 року, — пояснив тимчасовий виконувач обов'язків військового комісара Харківського обласного військкомату полковник Юрій Калгушкін.

Під час постановки на військовий облік осіб 1999 року народження проводитиметься вивчення юнаків, які цього року виявлять бажання вступати до ВВНЗ оборонного відомства.

ОГОЛОШЕННЯ

Озброєння Збройних Сил України проводить добір кандидатів для участі в конкурсі на заміщення вакантної посади:

головного спеціаліста юридичної служби Озброєння Збройних Сил України.

Вимоги до кандидата: вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста, стаж роботи за фахом на державній службі на посаді провідного спеціаліста не менше 1 року або стаж роботи за фахом в інших сферах управління не менше 3 років.

Термін подання документів на конкурсну комісію — протягом 30 днів з дня опублікування оголошення за адресою: 04119, м. Київ-119, Дегтярівська, 28А, відділ персоналу організаційно-планового управління Озброєння Збройних Сил України.

За довідками звертатися за телефоном: (044) 481-59-00.

***

Управління бойової підготовки Командування Сухопутних військ Збройних Сил України оголошує відбір на заміщення вакантних посад:

1. Начальник відділу вищих військових навчальних закладів штабу управління бойової підготовки Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, ШПК «полковник», посадовий оклад 1350–1400 грн.

Вимоги до кандидатів: оперативно-тактичний рівень військової освіти, досвід наукової та (або) науково-педагогічної діяльності.

2. Начальник відділу підготовки механізованих і танкових військ штабу управління бойової підготовки Командування Сухопутних військ Збройних Сил України, ШПК «полковник», посадовий оклад 1350–1400 грн.

Вимоги до кандидатів: оперативно-тактичний рівень військової освіти, досвід учасника бойових дій, досвід проходження служби на посадах від командира батальйону та вище.

Телефон для довідки: (044) 271-11-72, (044) 271-11-08.

ГЕНЕРАЛ АРМІЇ УКРАЇНИ СТЕПАН ПОЛТОРАК: «РЕФОРМУВАТИ МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ ПЛАНУЄМО ЗА ТРИ РОКИ, ЗБРОЙНІ СИЛИ — ЗА П'ЯТЬ»

Понад рік тому Міністром оборони України було призначено Степана Полторака. Він очолив військове відомство в нелегкі для країни часи. Ситуація в зоні антитерористичної операції практично щодня змінювалася, а збройні провокації супротивника тривають досі.

Події на тлі війни не стали причиною для відмови від проведення реформ в армії, яка потребувала нових підходів, нового мислення, нового життя. Нове керівництво Міністерства оборони залучило до цієї роботи членів волонтерського руху та інших небайдужих представників громадянського суспільства.

Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак в інтерв'ю "Українським Новинам" висловив упевненість, що за невеликий період часу українська армія стала боєздатною, а державний бюджет 2016 року дозволить завершити розпочаті в армії реформи, зробити військову службу більш привабливою, а також розповів про те, чи варто очікувати скасування призову на строкову службу.

— Коли українська армія буде відповідати стандартам НАТО?

— У цьому напрямі ми проводимо серйозну роботу. Я вивчив досвід багатьох країн. Зараз у мене є чітке розуміння того, що ми повинні робити, яку структуру повинні впроваджувати. Скільки потрібно часу для того, щоб ми прийшли до стандартів та принципів побудови армії, яка могла б претендувати на вступ до НАТО? По термінах — я вважаю, що нам цілком під силу реформувати систему Міністерства оборони протягом 3-х років. Ми зможемо це зробити при необхідному фінансуванні. Для реформування Збройних Сил в цілому необхідно більше часу. Десь до 5 років, тому що потрібно міняти практично все. Ця реформа займе від 3-х до 5-ти років.

Нам було складно починати цей процес з огляду на бойові дії. Коли почалися періоди відносного затишшя, у нас з'явилася можливість спланувати цю роботу. Програма реформування перебуває на стадії завершення, і я думаю, що в перші місяці 2016 року ми будемо готові її презентувати. Але це не означає, що реформи ще не розпочато.

— Якщо говорити про міжнародну військову допомогу, яку нам надають, зокрема, США, яка ймовірність постачання Україні летальної зброї?

— Ви знаєте, це справа самої держави — давати нам зброю чи ні. На сьогодні США нам летальну зброю не поставляють. Нелетальну поставляють. Необхідність така, звичайно, для Збройних Сил існує, тому що багато техніки, яка знаходиться на озброєнні, є застарілою. Тільки зараз, в останні 2 роки, створюються нові конструкторські бюро, вітчизняна військова промисловість піднімається з колін, з'являються нові зразки техніки. Вперше ми будемо замовляти свої літаки, не старі танки, а нові — «Оплот», які за технічними характеристиками кращі за російські.

— Чи реальне створення в Україні американської військової бази?

— Таке питання не стоїть. Законодавство України не передбачає таку можливість. У нас тісна співпраця, яка дозволяє вчитися один у одного й обмінюватися досвідом. До речі, що стосується стандартів НАТО і переходу на них, то ми покладаємо великі надії на створення Литовсько-польсько-української бригади. 18 наших офіцерів увійшли до керівництва цієї бригади. На наступний рік ми плануємо проводити і практичні навчання. Проведення спільних навчань у складі такої бригади дозволить нам швидше перейти на стандарти НАТО.

— У 2016 році багато військових навчань планується?

— До навчань на території України планується залучити понад 22 тисячі людей. Практично 2/3 складуть наші військові, решту — іноземці. Навчання проходитимуть у різних навчальних центрах, але всі вони дозволять удосконалити підготовку особового складу, органів управління, штабів.

— Поговоримо про бюджет Міноборони на 2016 рік. Армії достатньо виділених коштів?

— Для того, щоб проводити серйозні реформи, потрібні великі гроші. Реформа Збройних Сил — найдорожча сьогодні реформа. Сказати, що армії вистачає на все грошей, — це обдурити самого себе. Армії ніколи грошей не вистачить, буде завжди мало. Це при тому, що бюджет на цей рік хороший. Ми виходимо на 55 млрд гривень. Це значне збільшення, яке дозволить і забезпечити підготовку особового складу Збройних Сил, і розвивати техніку, і збільшити грошове утримання військовослужбовців.

— Коли буде створено електронний реєстр військовозобов'язаних?

— Програмне забезпечення фактично вже є. Ми зараз плануємо реорганізацію військових комісаріатів, зокрема й систему обліку мобілізаційного ресурсу. Реформування військкоматів ми почнемо з Одеської області. Я сподіваюся, що в поточному році нам це вдасться втілити в життя.

— Ви вже понад рік на посаді міністра оборони. Чого вам вдалося досягти за цей час, а що досі залишається проблемним?

— Найголовніше, що нам вдалося за цей час, — це зупинити ворога. І повірте, він зупинився, зокрема й тому, що побачив перед собою супротивника. Це наш успіх. Ми створили боєздатну армію, і в 2016 році зробимо її такою, щоб ні в кого не було бажання нападати на нас.

— Як ви оцінюєте перспективи скасування призову на строкову службу?

— Ви знаєте, такі експерименти ми вже проводили, коли скасовували призов на строкову службу, але це призвело до того, що в нас практично ціле покоління чоловіків виявилося не готовим до захисту своєї країни. Строкова служба дозволяє готувати мобілізаційний ресурс. Небагато країн можуть дозволити собі повністю відмовитися від призову. Готувати молодих чоловіків для захисту своєї країни необхідно, тому моє глибоке переконання, що призов скасовувати не потрібно. Але ми правильно вчинили, коли збільшили вік призовника: не з 18, а з 20 років. Це вже не школяр, а сформована особистість. Звучать різні популістські заяви із закликами скасувати призов і перейти на контрактну армію. У будь-якому випадку під час активної фази ведення бойових дій ми будемо змушені вдатися до мобілізації. Контрактна армія є основою для великої армії у разі війни, але робити заяви, що завтра необхідно всіх перевести на контракт, — це безвідповідально. Це дуже складно зробити.

«УСПІШНІСТЬ УКРАЇНИ ЯК МОРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ПОВ'ЯЗАНА З РОЗВИТКОМ ВМС»

«Україна не зможе бути успішною морською державою, якщо не розвиватиметься її Військово-Морські Сили», — заявив командувач Військово-Морських Сил Збройних Сил України віце-адмірал Сергій Гайдук в інтерв'ю військовим журналістам в Одесі, повідомляє Управління преси та комунікацій МО України.

Він зазначив, що статус морської держави є не самоціллю, а важливим чинником економічної та оборонної могутності країни.

На думку віце-адмірала Сергія Гайдука, у ситуації, що склалася, вирішення питання невідкладного будівництва бойових кораблів, катерів і суден забезпечення є надзвичайно пріоритетним, оскільки у протилежному випадку Україна може втратити статус морської держави.

— Зрозуміло, що будівництво й утримання флоту — справа не з дешевих, однак іншого шляху, крім як розвивати національні ВМС, у нас немає, — зазначив командувач.

Сергій Гайдук наголосив, що за останній рік вдалося фактично відродити війська берегової оборони.

— Завдяки створенню цілісної системи, основою якої на сьогодні є підрозділи ствольної і реактивної артилерії, берегова смуга в Одеській і Миколаївській областях надійно захищена. Водночас існуючий комплект кораблів і катерів поки що недостатній для забезпечення панування в тому чи іншому районі Чорного моря. Більше того — ресурс переважної більшості кораблів і суден національних ВМС практично добігає кінця, і, якщо не приділяти увагу флоту, не оновлювати його, вже за декілька років наших ВМС не стане, — зазначив командувач ВМС.

За словами керівника виду Збройних Сил України, протягом останніх 20 років в Україні добудовувалися закладені ще в радянські часи 4 бойові кораблі, не було побудовано жодного нового літака чи вертольота морської авіації. З року в рік боєздатність ВМС знижувалася через виключення з бойового складу «одного корабля за одним».

На думку віце-адмірала Сергія Гайдука, сьогодні Військово-Морські Сили мають бути виведені на політично акцентований керівництвом України курс. Крім того, на всіх рівнях державної влади має існувати своєрідне морське лобі, яке б усвідомлювало необхідність розвитку національних Військово-Морських Сил.

— Першим кроком у відродженні флоту має стати відновлення фінансування будівництва бойових кораблів, катерів і суден забезпечення, і насамперед — відновлення фінансування головного проекту: створення корвета «Володимир Великий», — наголосив командувач ВМС.

Бронетехніка терористів у селищі Комінтернове

ІСТОРІЯ ЧЕРГОВОЇ ПРОВОКАЦІЇ,

АБО ПРО СЦЕНАРІЙ І МЕТУ ЗАХОПЛЕННЯ БОЙОВИКАМИ «НЕЙТРАЛЬНОГО» КОМІНТЕРНОВОГО

Постійні обстріли українських позицій на Донбасі проросійськими бойовиками є свідченням твердих намірів останніх виконати замовлення своїх «кураторів» з Кремля — добитися «зриву Мінських угод з вини України». Задля цього вони вдаються до різноманітних провокацій, вигадуючи дедалі нові методи та засоби. Своєю чергою українські підрозділи суворо дотримуються визначеного Мінськими домовленостями «режиму тиші».

Але нещодавня провокація, навколо якої здійнявся галас в інформаційному просторі нашої країни, помітно відрізняється від багатьох інших на кшталт обстрілів мирних громадян. У цьому випадку добре простежується «методичне керівництво» діями бойовиків з боку кремлівських фахівців. Так, йдеться про захоплення бойовиками селища Комінтернове неподалік Маріуполя, що за умовами Мінських домовленостей знаходиться в так званій «буферній зоні».

Нагадаємо, все розпочалося вранці 22 грудня. Група бойовиків приблизно із посилену мотострілецьку роту зайшла в селище Комінтернове з окупованого раніше селища Заїченко. Терористи діяли на бронетехніці (8–10 одиниць бойових броньованих машин). Захопивши село, вони почали закріплюватися в ньому, виставили передові пости на західній і південно-західній околицях селища, а також замінували підходи до нього. Пізніше підійшли ще два танки, які зайняли позиції на південний схід від Комінтернового.

Протягом доби туди на автотранспорті прибули ще кілька груп бойовиків. Те, що Комінтернове захопив підрозділ бойовиків, встановили військовослужбовці українських військ, які несли службу на опорному пункті (блокпосту) далі по дорозі в напрямку Маріуполя на відстані 1,5 км від селища. Надалі за переміщенням терористів спостерігали кілька українських розвідгруп (їх неодноразово обстрілювали бойовики з боку селища).

За добу українське командування відзначило нарощування сил і засобів бойовиків неподалік селища з метою надання можливої підтримки підрозділу, що захопив Комінтернове. В район Заїченко — Дзержинське підійшла бронетехніка терористів (до 4-х танків і близько 6–7 інших ББМ), а південніше було помічено появу не менше 3-х установок РСЗВ «Град».

Згодом у селищі помітили й російських військових. Характерно, що протягом 22–23 грудня всі «офіційні джерела» так званої «ДНР» заперечували наявність у «нейтральному» Комінтерновому формувань бойовиків.

А ось далі розпочалося найцікавіше. Деякі бойовики переодягнулися в цивільне та залишились у селі, а ще одна група демонстративно зобразила «відведення особового складу і бронетехніки» з Комінтернового. Річ у тім, що 25 грудня село мала відвідати група спостерігачів ОБСЄ та на місці встановити, хто контролює селище. Дорогою групу ОБСЄ обстріляли «невстановлені особи», що змусило її повернутися назад. Прикметно, що за добу до цього українська сторона попередила ОБСЄ про можливі провокації, до яких у районі Комінтернового можуть вдатися бойовики.

Так і сталося. Навіть більше — вже надвечір цього ж дня бойовики відкрили вогонь із мінометів по українських блокпостах на дорозі в бік Маріуполя та обстріляли ще одне «нейтральне» селище — Водяне. Наступного ранку в Комінтернове повернулися «відведені» бойовики, причому разом із бронетехнікою, і на шляху на Талаківку з'явився їхній блокпост (ці факти були встановлені аеророзвідкою українських військ та висвітлені у ЗМІ).

Та як би не «виверталися» терористи, провокуючи українське командування на застосування сили та важкого озброєння, воно у випадку з Комінтерновим продовжувало демонструвати витримку й розуміння ситуації. Хоча, як це не дивно, саме опинилося під жорстким інформаційним впливом та тиском. Адже слід зазначити, що протягом усього часу перебування бойовиків у селищі в інформаційному полі України постійно здійснювалися інформаційні «вкидання», а крики про «тотальну зраду» посилювались у геометричній прогресії (дійшло до того, що «захопленими» вже виявилися не одне селище, а три, і навіть говорили, що бойовики вже ось-ось «візьмуть» Маріуполь). На тому боці вже очікували, що «кривава хунта» от-от із власної ініціативи вдарить по мирному і беззахисному селищу з великого калібру...

Навіть поширені з метою дезінформації та провокації нібито «достовірні відомості» про приїзд у Комінтернове «голови ДНР» ватажка бойовиків пана Захарченка не змогли змінити ситуацію. Тож на всі «крики» вітчизняних ура-патріотів, які поспішили у ЗМІ звинуватити владу у «здачі» й селища Водяне, і самого Маріуполя, слід одразу відповісти, що селище Комінтернове, як і Водяне (яке ніхто так і не «захопив»), перебували у так званій нейтральній «сірій» зоні, де за умовами угод не можуть на постійній основі перебувати озброєні формування ОБОХ сторін. На жаль, селища Комінтернове це вже не стосується, воно дійсно захоплене бойовиками…

Ні в кого з цих крикунів так і не промайнула думка, що селище Комінтернове (як, до речі, й саме Водяне, оточене з трьох сторін українськими позиціями) було обране бойовиками для захоплення зовсім не випадково. «Нейтральних» селищ у зоні АТО чимало, тим паче — у більш зручних для захоплення бойовиками місцях, ніж Комінтернове. А вони обрали для своєї провокації саме цю ділянку…

А все це пояснюється доволі просто, якщо знати реальну мету цього демонстративного захоплення та оцінити саме з цієї позиції всі подальші дії бойовиків та їхні витівки перед цілодобово увімкненою веб-камерою ОБСЄ, що, звісно, «випадково» розташована в сусідньому Лебединському.

Розрахунок бойовиків у цьому сенсі був досить логічним. Комінтернове розташоване за 16 км від Маріуполя, по дорозі з нього на Тельманове (по суті з Комінтернового пролягає прямий шлях до Маріуполя). Тому до будь-якого руху бойовиків у цьому напрямку українське командування, звичайно, ставиться доволі чутливо й нервово. Командування бойовиків (а точніше — їхні російські «куратори») чітко розрахувало, що будь-яке просування озброєних бойовиків в напрямку Маріуполя може сприяти тому, що українське командування прийме рішення на застосування сили і, зокрема, важкого озброєння. Звісно, цей гіпотетичний удар мав бути завданий по місцю дислокації підрозділу бойовиків, який «вирвався вперед», тобто по селищу Комінтернове, де мешкають мирні громадяни. І все це мало відбуватися на очах спостерігачів ОБСЄ і перед телекамерами іноземних журналістів, яких заздалегідь запросив у «зону Комінтернового» такий собі «заступник начальника головного штабу 1-го АК армії ДНР» Басурін. Звісно, за їхньою версією, це був «збіг обставин». Але наше командування добре розібралося в ситуації і виявило витримку. Тому Басуріну довелося на відеокамери зображати «обстріл українськими снайперами». Вийшло це в нього досить примітивно, але, як каже прислів'я: «За браком гербового паперу доводиться писати на простому…»

> **У ПЕРШІ ДНІ ПЕРЕБУВАННЯ БОЙОВИКІВ У КОМІНТЕРНОВОМУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПОЛІ УКРАЇНИ ПОСТІЙНО ЗДІЙСНЮВАЛИСЯ ІНФОРМАЦІЙНІ «ВКИДАННЯ», А КРИКИ ПРО «ТОТАЛЬНУ ЗРАДУ» ПОСИЛЮВАЛИСЬ У ГЕОМЕТРИЧНІЙ ПРОГРЕСІЇ**

Тож уже сьогодні немає жодного сумніву в тому, що метою вояжу бойовиків в селище Комінтернове було провокування українського командування на активні дії із застосуванням важкого озброєння з подальшим звинуваченням української сторони в «нахабному і неприкритому зриві Мінських угод». Саме того, чого прагнув й продовжує прагнути Путін.

Провокація не вдалася. Як на мене, вона із самого початку була приречена на поразку. Адже щойно перша БМП бойовиків вранці 22 грудня в'їхала до Комінтернового, вже стало відомо, що США застосували проти нинішнього кремлівського режиму новий пакет санкцій. Путіністи ніяк не зрозуміють, що вартість таких дій для них лише зростатиме…

Костянтин МАШОВЕЦЬ

ВОЇНИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ВІЙНИ

Система підготовки майбутніх офіцерів у Житомирському військовому інституті, де готують спеціалістів розвідки, управління і високих технологій, суттєво вирізняється серед інших ВВНЗ

У жовтні 2015 року на розширеному засіданні колегії оборонного відомства Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак вкотре наголосив на необхідності активізації реформування військових ВНЗ відповідно до викликів часу. Газета «Народна армія» уважно слідкує, як активно, а головне — наскільки ефективно реформуються військові навчальні заклади. Сьогодні на наші запитання відповідає начальник Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова генерал-майор Юрій Даник

— Юрію Григоровичу, як у Житомирському військовому інституті реалізовуються завдання, поставлені Міністром оборони?

— Говорячи про вдосконалення підготовки майбутніх офіцерів, передусім необхідно зазначити, що наш інститут є досить специфічною установою. Це єдиний в державі багатопрофільний міжвідомчий та міжвидовий вищий військовий навчальний заклад, де готують спеціалістів розвідки, управління і високих технологій. А невід'ємною складовою освітньої є наукова і науково-технічна діяльність з постійним впровадженням у практику всіх доступних вітчизняних і закордонних досягнень у сферах, які є найбільш динамічними у своєму розвитку — це сучасна електроніка, ІТ-технології, робототехніка тощо. І якщо випускники видових вишів (наприклад, сухопутних військ) реалізують набуті навички здебільшого в умовах бойових зіткнень, то наші виконують бойові завдання дистанційно, і не лише під час бойових дій, але й в умовах мирного часу. А результативність таких дій завдяки впровадженню освоєних нових технологій постійно зростає. Відповідно система підготовки майбутніх офіцерів у нашому інституті суттєво вирізняється. Наші курсанти опановують свої спеціальності здебільшого безпосередньо у процесі реальної бойової роботи.

— Яка специфіка навчального процесу в Житомирському інституті?

— Особливістю підготовки є безпосередня інтеграція елементів бойової діяльності в навчальний процес. Іншими словами, наші курсанти осягають досвід АТО та проходять підготовку до бойових дій, беручи в них участь та виконуючи бойові завдання у ході навчання. З травня 2014 року в складі сил АТО діє група високотехнологічної підтримки. Крім того, ряд фахівців інституту з 2014 року виконують бойові завдання в режимі навчально-бойового чергування безпосередньо в навчальному закладі. Близько 30 відповідних структур Міноборони та інших відомств щодня отримують від них інформаційні звіти.

Безумовно, кожний офіцер, з якого б ВВНЗ він не випускався, має бути командиром високого рівня. А надто — випускник такого специфічного інституту, як наш. Адже для того, щоб проводити збір інформації з технічних засобів розвідки та її аналітичну обробку, застосовувати автоматизовані системи управління військами та зброєю, комплекси радіоелектронної боротьби, організовувати і здійснювати інформаційну та кібернетичну протидію, захист інформації, необхідно досконало знати правила ведення загальновійськового бою, тактику дій підрозділів і порядок застосування основних видів озброєння. Тому підрозділи курсантів щомісяця виходять на полігон на практичні заняття. Це більше 50 кілометрів маршу з виконанням тактичних завдань на загальному тлі. Тут і організація маршу, засадні й контрзасадні дії, ведення зустрічного бою, саперна підготовка, організація служби на блокпостах, надання медичної допомоги, дії в нічних умовах тощо. Такі заняття допомагають виробити стійкість до стресових ситуацій, здатність приймати рішення та навчитися ефективно діяти в умовах сучасної війни. Як правило, ми домовляємося з десантниками 95-ї бригади та навчального центру ВДВ, які діють за противника. Вони добре навчені воювати, тому створити для курсантів умови, наближені до бойових, цим хлопцям нескладно.

Начальник Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова генерал-майор Юрій Даник

А після відпрацювання загальновійськових питань розпочинаються заняття з спеціальних дисциплін. Курсанти розгортають комплекси, системи та засоби автоматизації управління військами і озброєнням, систем зв'язку і передачі даних, засоби РЕБ, радіоелектронні та безпілотні авіаційні комплекси та системи спеціального призначення. Одночасно працюють засоби інформаційного впливу, відпрацьовуються форми і методи ведення розвідки в кіберпросторі тощо.

Поряд з цим застосовується бойовий досвід, набутий групою високотехнологічної підтримки в зоні АТО. Вже майже 60 відсотків офіцерів інституту виконували там завдання. Це знову-таки специфічні питання бойового застосування високотехнологічних систем і комплексів озброєння і військової техніки, загальновійськові питання їхнього бойового застосування, функціональна та інформаційна взаємодія із загальновійськовими і спеціальними підрозділами та іншими силовими відомствами. Досвід такої роботи оперативно запроваджується в навчальний процес, і курсанти отримують відповідні знання й практичні навички.

Крім власного навчального центру під Житомиром, наші курсанти направляються для участі в навчаннях на Житомирському та Яворівському полігонах, на «Широкий Лан» тощо. Там вони виконують не тільки ті завдання, що передбачені конкретно їхньою спеціальністю, але й багато інших, які можуть виникати в процесі їхньої служби. І це знову додатковий досвід. Частина цих навчань проводяться за участю іноземних інструкторів, і я можу зазначити, що дедалі частіше наші іноземні колеги говорять, що багато чого запозичають і в нас. Представництво інституту в міжнародних навчаннях, активна участь офіцерів та курсантів у євроатлантичних освітніх програмах, обмін досвідом з фахівцями країн-членів Альянсу забезпечують основу для запровадження стандартів НАТО в навчальний процес інституту.

Загалом протягом 2015 року кількість навчань за участю курсантів Житомирського військового інституту така ж, як за період з 2011 по 2013 роки.

— Але для постійного вдосконалення навчального процесу необхідне постійне технічне оновлення навчальної бази, сучасне високотехнологічне устаткування?

— Ви маєте рацію. Нині безперервне протиборство відбувається в інформаційному і кіберпросторі, де чиниться вплив не тільки на військові підрозділи, що перебувають на передовій, а на всі збройні сили, на населення країни, на її політичну і економічну ситуацію. І той, хто має перевагу в цих сферах впливу, здобуває перемогу. Без цього війна може стати тривалим конфліктом на виснаження ресурсів — економічних, людських, технічних.

БЕЗ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ КОМПЛЕКСІВ ТЕХНІЧНИХ ВИДІВ РОЗВІДКИ, РОБОТИЗОВАНИХ ЗАСОБІВ, АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ, РАДІОЕЛЕКТРОННОЇ БОРОТЬБИ, ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА КІБЕРНЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ, ПІДГОТУВАТИ ЗБРОЙНІ СИЛИ ДО ВЕДЕННЯ ВІЙН МАЙБУТНЬОГО БУДЕ НЕМОЖЛИВО

Наші фахівці в межах наукової та науково-технічної діяльності ведуть розробку складних програмно-апаратних комплексів спеціального призначення, здійснюють їхнє випробування та супровід під час впровадження у військах, а також безпосередньо застосовують у зоні АТО з одночасним впровадженням новітніх розробок у навчальний процес. Але якщо ми говоримо про подальше нарощування рівня підготовки наших випускників, мусимо констатувати, що без розвитку сучасних вітчизняних високотехнологічних систем та комплексів технічних видів розвідки, роботизованих засобів, автоматизованих систем управління, радіоелектронної боротьби, інформаційної та кібернетичної безпеки, захисту інформації, розвідувально-ударної та зброї з нетрадиційними принципами дії підготувати Збройні Сили до ведення війн майбутнього буде неможливо. А такі розробки потребують серйозних фінансових витрат та мають суттєві часові обмеження на їхню реалізацію та впровадження через швидкоплинність змін у технологіях. З досвіду провідних країн світу, щоб максимально ефективно використовувати ресурси, необхідно об'єднувати зусилля в межах одного високотехнологічного вищого навчального закладу. Такий підхід убезпечує від дублювання структур зі спорідненими завданнями, сприяє зменшенню загальної чисельності управлінської надбудови вищих навчальних закладів та економії фінансових, кадрових та інших ресурсів. У запровадженні такого підходу ми бачимо велике майбутнє Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова.

Роман ТУРОВЕЦЬ

Підготовка курсантів Житомирського військового інституту ім. С.П. Корольова здійснюється на трьох факультетах: інформаційних і телекомунікаційних систем, радіоелектронних систем спеціального призначення, геоінформаційних і космічних систем за напрямами:

Напрями	Спеціальність
Системна інженерія	Комплекси, системи та засоби автоматизації управління військами і озброєнням
Радіотехніка	Радіоелектронні комплекси та системи озброєння і військової техніки спеціального призначення
Електротехніка та електротехнології	Електротехнічні системи військового призначення

Герой України майор Євген Межевікін

«У ТАНКОВОМУ БОЮ ЦІННІСТЬ КОЖНОЇ СЕКУНДИ ВИМІРЮЄТЬСЯ ЖИТТЯМ»

Свого командира бійці нарекли «Адамом», адже він скрізь був першим

Герой України майор Євген Межевікін нині навчається в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського. У зосередженому, з прямою поставою офіцерові нині непросто впізнати закіптюженого танкіста «Адама», який нищив ворожі танки під донецьким аеропортом. Та коли слухаєш його розповідь про війну, помічаєш, як він ніби поступово переноситься у бліндаж, де по карті прокладав маршрути руху колон військової техніки, малював схему охорони й оборони базового табору тощо. Як він першим вирушав на БТРі у розвідувальний рейд і виявляв засідки терористів. Як добирав слова, аби підтримати бійців танкового батальйону, пошматованого мінометними обстрілами. І як вів їх на ворога, щоб помститися за загиблих.

Іще 15 років тому Євген марив небом, та лікарі медкомісії заборонили йому вчитися на льотчика. Проте наполегливість юнака таки розгледіли у військкоматі, де й порадили вступити у Харківський інститут танкових військ.

— Це була визначальна порада, — говорить Євген Межевікін. — Щоправда, справжнім танкістом я став уже на Донбасі. В інституті вивчився на інженера-механіка. Службу починав спеціалістом з озброєння, у перші місяці вдалося швидко відремонтувати дві бойові машини піхоти. Я здібний до механіки. Та й у перші рейди на Донбасі ходив на БТРі 93-ї бригади. А танковий батальйон прийняв у липні 2014-го, коли брали Піски.

Про бої за донецький аеропорт Євген Межевікін може розповідати годинами — без пафосу, буденно, ніби виглядаючи ціль у приціл гармати. Позиції, злітна смуга, термінал, ворожі танки, заряджання-постріл — звична танкістська «робота». І маневри, сотні маневрів щодня, аби механіки-водії відчували танк, ніби власне тіло. Хоча броня машини захищає бійця не завжди.

— Як поранили мого командира танка? Ми на секунду вилізли на башту. Аж чую: летить щось дуже важке, — згадує Євген Межевікін. — На війні дуже швидко виробляєш у собі здатність миттєво визначати загрозу боєприпасів, випущених по тобі. І цінність кожної секунди тут вимірюється життям. «Пірнай!» — кричу командирові й сам стрибаю в люк. Гримнула міна, уламками шкрябнуло по броні Т-64. А командир мій, Віталік, якось мляво так промовляє: «Здається, піймав нижче спини…» Я до нього, витягую з люка. Віталік іти не може, тож закидаю його собі на спину і шукаю очима, де поховалися мої бійці. До бетонного укриття кроків із сорок, а отвір у стіні й для одного завузький. Як ми з Віталіком у нього з розгону проскочили — ми й досі дивуємося.

Коли танкові бої на передньому краї вщухали, Євген Межевікін усе одно спав по три-чотири години на добу. Решту часу постійно перевіряв вартових на постах і смикав бійців, «аби не втрачали пильність». Та найважче було, коли гинули бойові побратими.

— Коли ми під час мінометного обстрілу втратили кількох хлопців, атмосфера в батальйоні стала нервовою, — розповідає майор Євген Межевікін. — А я тільки прийняв цей «організм» після поранення командира. Вирішив: поговорю з хлопцями, інакше ми Піски у ворога не відіб’ємо. Прийшов у розташування, чую, хлопці геть розклеїлися. Бачу, що ще трохи і почнемо панікувати. Тому скомандував шикуватися. Говорю до них: «У бій піду першим, хто хоче зі мною — виходь і ставай праворуч». Більшість зібралися біля мене. Кажу їм: «Зранку йдемо в бій, щоби помститися за хлопців — по-іншому ми шану їм на війні не віддамо. А пом’янемо вже, коли додому повернемося». Бійці послухали. Відтоді в мене в батальйоні діяв «сухий закон», бо ніколи було передихнути, постійно «робота».

Власне, втрати бойових товаришів підштовхнули майора Євгена Межевікіна до переосмислення хто друг, а хто — ворог.

— Коли конфлікт на Сході тільки-но розгортався, офіцери у бригаді й подумати не могли, що росіяни стрілятимуть по нас, — розповідає Євген Межевікін. — Адже вони були нам, як брати. Та й сам я родом із Росії. Але коли «брат» готовий убити тебе, то він перетворюється на ворога.

Під час боїв на Донбасі Євген Межевікін спалив 5 ворожих танків. У бій він виходив із позивним «Адам». Так нарекли його бойові побратими, які скрізь бачили свого командира першим: і коли треба було братися за складний ремонт бронетехніки, і коли облаштовували блокпости, і коли виходили на позиції за сигналом тривоги. Адам першим відгукувався на прохання сусідніх підрозділів допомогти вивезти з-під обстрілу поранених чи витягнути машину. Нині Євген Межевікін — серед перших за успішністю слухачів університету. «Саме таким офіцерам, які здатні реально оцінювати ситуацію, які не бояться брати на себе відповідальність, має бути «зелена вулиця» в їхньому кар’єрному зростанні», — каже про майора Євгена Межевікіна начальник Генерального штабу ЗС України генерал армії України Віктор Муженко.

«ЗРАНКУ ЙДЕМО В БІЙ, ЩОБИ ПОМСТИТИСЯ ЗА ХЛОПЦІВ — ПО-ІНШОМУ МИ ШАНУ ЇМ НА ВІЙНІ НЕ ВІДДАМО»

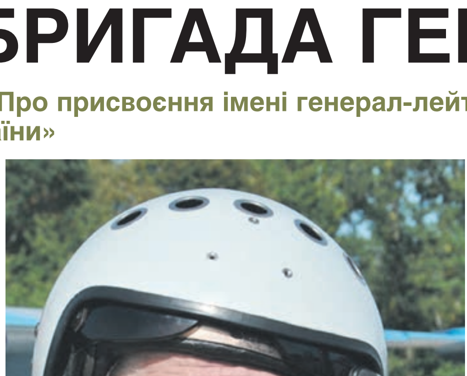
Дмитро ГАМАШ

АВІАЦІЙНА БРИГАДА ГЕНЕРАЛА НІКІФОРОВА

Президент України підписав Указ «Про присвоєння імені генерал-лейтенанта Василя Нікіфорова 299 бригаді тактичної авіації Повітряних Сил Збройних Сил України»

Метою видання указу є відзначення зразкового виконання 299-ю бригадою тактичної авіації бойових завдань та увічнення пам’яті лицаря ордена Богдана Хмельницького генерал-лейтенанта Василя Семеновича Нікіфорова, який сприяв розвитку військової авіації Збройних Сил України, зміцнював міжнародний авторитет України як авіаційної держави.

Генерал-лейтенант Василь Нікіфоров — військовий льотчик-снайпер. За льотну службу він освоїв 10 типів літаків, серед яких усі типи винищувачів, що є на озброєнні українського війська. Загальний наліт військового льотчика становив близько 4000 годин. Під час проведення антитерористичної операції він неодноразово брав безпосередню участь в організації та виконанні польотних завдань.

Лицар ордена Богдана Хмельницького генерал-лейтенант Василь Нікіфоров

Василь Нікіфоров народився 4 серпня 1954 року в селі Павлівка Калинівського району на Вінниччині. 1975 року закінчив Чернігівське вище військове авіаційне училище льотчиків. 1989 року став випускником Військово-повітряної академії імені Юрія Гагаріна, а 2008 року — Національної академії оборони України.

У своїй службі він пройшов шлях від військового льотчика до заступника командувача Повітряних Сил з авіації — начальника авіації Повітряних Сил ЗС України.

З 2014 року воював на Сході України. Роки напруженої служби далися взнаки. У Василя Семеновича виникли проблеми зі здоров’ям. Після обстеження у військовому госпіталі, де йому поставили невтішний діагноз — рак, лікувався в Ізраїлі. 7 березня 2015 року він помер у Вінницькому військово-медичному клінічному центрі.

Василя Семеновича Нікіфорова поховали 9 березня 2015 року на Таїровському кладовищі в Одесі.

За сумлінну та бездоганну службу генерал-лейтенанта Нікіфорова Василя Семеновича нагороджено орденами Богдана Хмельницького I, II і III ступенів, відзнаками Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України.

Олена КРУГЛЄНЯ

БАТАЛЬЙОН ІМЕНІ СТАРШОГО ЛЕЙТЕНАНТА ІВАНА ЗУБКОВА

Президент України Петро Порошенко присвоїв 90-му окремому аеромобільному батальйону 81-ї окремої аеромобільної бригади високомобільних десантних військ Збройних Сил України ім'я Героя України старшого лейтенанта Івана Зубкова.

Відповідний Указ глава держави підписав у Сєвєродонецьку під час зустрічі з військовослужбовцями, які нині несуть службу в зоні АТО, у присутності командира підрозділу Олексія Ліхмана.

Таке рішення Президент ухвалив, зважаючи на особливі заслуги героя перед Батьківщиною та зразкове виконання поставлених завдань особовим складом батальйону. Відтепер підрозділ іменується як «90-й окремий аеромобільний батальйон імені старшого лейтенанта Івана Зубкова 81-ї окремої аеромобільної бригади високомобільних десантних військ ЗСУ».

ПІД ЧАС ОДНОГО З БОЇВ ІВАН ЗУБКОВ ВИКЛИКАВ ВОГОНЬ АРТИЛЕРІЇ НА СЕБЕ, ПРИКРИВШИ ВІДХІД ПІДРОЗДІЛУ. ОФІЦЕРА ПОРАНИЛИ, АЛЕ ВІН ВІДМОВИВСЯ ВІД ЕВАКУАЦІЇ

Ще на початку буремних подій у нашій країні український патріот Іван Зубков, пройшовши Майдан, у липні 2014 року добровільно пішов до війська, бо вважав своїм обов'язком захищати країну від ворога на Донбасі. Згодом потрапив до зони проведення антитерористичної операції.

У січні минулого року командир роти вогневої підтримки Іван Зубков брав участь у деблокуванні підрозділів, що боронили донецький аеропорт. Під час одного з боїв він викликав вогонь артилерії на себе, прикривши відхід підрозділу. 19 січня Івана Зубкова поранили, але він відмовився від евакуації. А вже 20 січня він востаннє подзвонив по мобільному, що перебуває під руїнами будівлі аеропорту…

Тіло героя знайшли полонені терористами наші бійці, розбираючи завали оборонного рубежу, а впізнав його побратим Олександр. Згодом тіло Івана ідентифікували за допомогою тесту ДНК. Рідні до останнього сподівалися, що чоловік вижив, але війна забрала життя мужнього «кіборга». Старший лейтенант Іван Зубков загинув на 41-му році життя унаслідок підриву бойовиками другого поверху нового терміналу ДАПу. У чоловіка залишилась дружина та двоє неповнолітніх дітей.

Мати загиблого Антоніна Зубкова згадує їхню останню зустріч: «Першого листопада в нього день народження. Волонтери подарували його підрозділу машину. Він заїхав на ній до нас додому і поїхав на фронт. Я так плакала, а він сказав: «Мамо, не плач — усе буде добре».

Ті, кому пощастило повернутися, також пам'ятають пекло аеропорту.

«У сепаратистів була визначена дата для захоплення аеропорту, тож вони намагалися за будь-яку ціну отримати над ним контроль», — говорить десантник, товариш Івана Зубкова.

Командир роти вогневої підтримки старший лейтенант Іван Зубков

Але кришився бетон, не витримував метал, руйнувалися стіни — «кіборги» стояли. Не здавалися вони ворогу навіть тоді, коли втрачали найдорожче — життя. Разом з Іваном Зубковим непереможеними пішли у вічність Юрій Осаулко, Василь Григор'єв, Руслан Коношенко та інші. Україна пишається такими воїнами.

Олена КРУГЛЕНЯ

У НЬОГО СТРІЛЯЛИ ВПРИТУЛ

ВРЯТУВАЛИ МОЛИТВА І БРОНЕЖИЛЕТ, ЯКИЙ ПОДАРУВАВ КАПЕЛАН

Молодий худорлявий хлопець із серйозним поглядом неквапливо розповідає про події зі свого життя, зважуючи кожне слово. Він один із захисників донецького аеропорту. Саме там отримав свій позивний «Постріл».

У червні 2014 року, коли лейтенантів-випускників зі Львова направляли до бойових підрозділів на Сході України, хмельничанина Василя Савченка призначили начальником автослужби однієї з військових частин. Спочатку довелося утримувати позиції під Донецьком у «гарячому» трикутнику Авдіївка — Спартак — Опитне.

— Гатили по нас з усього — «Градів» та «Ураганів», 120-мм мінометів та танків. До інтенсивних обстрілів бійці звикли швидко. Найбільше на бойовиків сварилися наші кухарі Олена й Валя: «Що мені ці міни — в мене котлети горять!» Поміж обстрілами їздили по воду в «сіру» зону біля Опитного. Там її набирали і ми, і... бойовики.

— Наставимо один на одного стволи й набираємо. Такий закон: на водопої навіть змія не вкусить. А от коли роз'їжджалися, навздогін летіли міни, — пригадує Василь. — Пам'ятаю щовечора співав зі своїм побратимом Дмитром «Червону руту». Через золотаве поле соняшників пісню було добре чути бойовикам, от вони й казилися, криючи нас матюками й мінами.

…Черговий шквальний обстріл

Старший лейтенант Василь Савченко

тривав понад півтори години. За цей час бойовики захопили віддалені пости. Василя з Дмитром контузило міною.

— Із «дальняка» (дальніх постів — **авт.**) по рації вже відповідали чужі голоси. Ми зайняли позицію в ангарі. З-за периметра почав бити ворожий кулемет, і кілька бойовиків із «мухами» та автоматами забігли до автопарку, — розповідає офіцер.

Ось тут вперше «Постріл» і зустрівся з озброєним ворогом віч-на-віч.

— Вистрибнув з ангара, а під ноги летить граната. Стрибаю назад. Вибух. Вибігаю знову, а на мене біжить бойовик. Тисну на гачок…

Інший починає відходити, зав'язується перестрілка. Дмитро кидає гранату... Згодом підійшли на допомогу з аеропорту два танки та спецпризначенці на БМП і з ходу пішли на зачистку «зеленки», розганяючи бойовиків.

Атака противника захлинулася. Вже після бою у нападників знайшли документи з номером російської військової частини, який свідчив, що це були «хвалені» псковські десантники…

«Постріл» пройшов ще чимало боїв. Цілий місяць він також боронив донецький аеропорт на контрольно-диспетчерській вишці, по якій бойовики гатили прямою наводкою з танків та артилерії. Трималися за все — стіни, підлогу, щоб не повилітати з вікон…

Василь зазирнув в очі смерті, коли бойовик фактично впритул випустив у нього чергу. Лише дивом він відбувся тільки пораненням у плече і тріснутим ребром. Врятували молитва і німецький кевларовий бронежилет, який йому на випуск подарував військовий капелан з рідної альма-матер.

А ще запам'ятався останній день перед ротацією. Запеклий бій розпочався зі сторони Пісків. Кулі лягали так щільно, що й голови не підняти. Раптом з лісосмуги виїхали два танки і БМП без розпізнавальних знаків.

— Все, думаю, кінець. Потягнувся за РПГ, а його немає, і ПТКР далеко, і вилізти не можна. Минуло кілька хвилин. Несподівано підлітає КрАЗ із синьо-жовтим прапором. Наші! Ми мало не плакали. Ніколи ще так не раділи нашому прапору! — пригадує Василь.

Він анітрохи не шкодує, що був там.

— Хто бачив смерть, той цінує життя. Мені є за що воювати. Я на своїй землі. А ворог… — на мить замислився Василь. — Їхня підлість вражає. Не один раз бачив, як зі Спартака, Ясинуватої та Путилівського гаю в сторону Донецька стріляли їхні «Гради». А потім, буцімто у відповідь, вони починали гатити по нас…

У відповідь на слово «герой» Василь відмахується:

— Ось полковник Гордійчук і його хлопці, які утримували Савур-Могилу, — це справжні герої!

За особисту мужність і героїзм у захисті державного суверенітету, територіальної цілісності України Василь Савченко нагороджений орденом Богдана Хмельницького ІІ ступеня.

Руслан СЕМЕНЮК

ПРАВА ТА ПІЛЬГИ

ПРО ПІДСТАВИ І ПОРЯДОК НАДАННЯ

Як отримати статус учасника бойових дій і на які пільги вони мають право?

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 20 серпня 2014 року № 413 «Про затвердження Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення» (зі змінами) для надання статусу учасника бойових дій військовослужбовцям (резервістам, військовозобов'язаним) та працівникам Збройних сил України командири (начальники) військових частин (органів, підрозділів) або інші керівники установ, закладів у місячний строк після завершення особами виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення подають на розгляд комісії Міноборони з питань визначення учасників бойових дій такі документи:

1. Оригінал довідки про безпосередню участь особи в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення і захисті незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України.

2. Витяги із наказів по стройовій частині про вибуття (прибуття) до військової частини після виконання завдань антитерористичної операції.

3. Витяги із наказів по стройовій частині першого заступника керівника Антитерористичного центру (командира сектору) про прибуття для виконання завдань антитерористичної операції та вибуття до місця постійної дислокації.

4. Копії посвідчень про відрядження, якщо такі є.

5. Копії документів про поранення, якщо такі є.

6. Інформацію про осіб, яким надається статус учасника бойових дій.

7. Згоду на збирання та обробку персональних даних (відповідно до вимог статті 6 Закону України «Про захист персональних даних»).

8. Копію першої сторінки паспорта громадянина України (щоб уникнути помилкового написання прізвища, ім'я та по батькові).

Усі копії документів повинні бути завірені підписом командира (начальника) військової частини (органу, підрозділу, установи, закладу) та скріплені гербовою печаткою.

Учасники антитерористичної операції, звільнені з військової служби, документи подають через комісії обласних військових комісаріатів та міського військового комісаріату міста Києва.

Учасники бойових дій мають право на:

- *75-відсоткову знижку квартирної плати та вартості комунальних послуг; позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів;*
- *безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості; безплатний проїзд один раз на два роки (туди і назад) залізничним, водним, повітряним або міжміським автотранспортом;*
- *використання чергової щорічної відпустки у зручний час, а також одержання додаткової відпустки зі збереженням заробітної плати строком до двох тижнів на рік; переважне право на залишення на роботі в разі скорочення штату;*
- *першочергове забезпечення житловою площею (учасників бойових дій, які зазнали поранення, контузії або каліцтва, забезпечують житловою площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік).*
- *першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, одержання позики на будівництво з погашенням її протягом 10 років, починаючи з п'ятого року після закінчення будівництва.*

Де і як поранені захисники можуть отримати статус інваліда війни? Які пільги їм гарантує держава?

Одноразову грошову допомогу у разі інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовцям, військовозобов'язаним та резервістам, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, а також у разі їх загибелі (смерті) їхнім родинам виплачують відповідно до Закону «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (із змінами) у порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів від 25 грудня 2013 року № 975.

Право на її отримання мають:

- у разі встановлення інвалідності, що настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), зазнаного під час виконання обов'язків військової служби (в період проходження військової служби) або внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби (в період проходження ним військової служби), чи встановлення інвалідності особі після її звільнення з військової служби внаслідок зазначених причин — військовослужбовці, особи, звільнені з військової служби;
- у разі встановлення інвалідності не пізніше ніж через три місяці після звільнення з військової служби чи після закінчення тримісячного строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження зазначеної служби, — особи, звільнені з військової служби;
- у разі встановлення інвалідності, що настала внаслідок поранення (контузії, травми або каліцтва), заподіяного військовозобов'язаному або резервістові під час виконання обов'язків військової служби або служби у військовому резерві, але не пізніше ніж через три місяці після закінчення зборів, проходження служби у військовому резерві, або внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження цих зборів, служби у військовому резерві, — військовозобов'язані або резервісти;
- у разі поранення (контузії, травми або каліцтва) під час виконання обов'язків військової служби, що призвело до часткової втрати працездатності без встановлення йому інвалідності, — військовослужбовці, військовозобов'язані або резервісти.
- у разі поранення (контузії, травми або каліцтва) у період проходження строкової військової служби, що призвело до часткової втрати працездатності без встановлення йому інвалідності, — військовослужбовці строкової військової служби;
- у разі поранення (контузії, травми або каліцтва) під час виконання обов'язків військової служби або служби у військовому резерві, що призвело до часткової втрати працездатності без встановлення йому інвалідності — військовозобов'язані або резервісти.
- у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста, якого призвали на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, — члени сім'ї, батьки та утриманці загиблого (померлого).

Одноразова допомога оформлюється й виплачується:

- військовослужбовцям, військовозобов'язаним або резервістам, призваним на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві — через військові частини, в яких вони проходять службу або збори.
- членам сімей, батькам та утриманцям загиблого (померлого), особам, звільненим з військової служби — через обласні військові комісаріати (Київський міський військовий комісаріат).

Допомога родинам загиблих

У разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного або резервіста, якого призвано на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві — 689 тисяч гривень. Це 500 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, які визначаються на дату загибелі (смерті) (1378 гривень х 500) та виплачують рівними частинами батькам, дружині, дітям (до 18 років та до 23 років, які навчаються). Документи оформлюють через обласні військові комісаріати. У разі відмови якоїсь з осіб від отримання одноразової допомоги її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на її отримання.

Виплати пораненим та інвалідам

Розмір допомоги встановлюється на дату проходження МСЕК і на 1 січня 2016 року становить:

- за поранення (контузію, травму, каліцтво) без встановлення інвалідності — від 4,8 до 96,5 тисяч гривень (залежно від відсотка втрати працездатності: 1% = 965 гривень);
- у разі встановлення інвалідності — залежно від групи та причинового зв'язку:
  - ☞ *під час виконання обов'язків:*
    - 1 група — 250 прожиткових мінімумів — **344,5** тисячі гривень;
    - 2 група — 200 прожиткових мінімумів — **275,6** тисячі гривень;
    - 3 група — 150 прожиткових мінімумів — **206,7** тисячі гривень.
  - ☞ *під час проходження військової служби:*
    - 1 група — 120 прожиткових мінімумів — **165,4** тисячі гривень;
    - 2 група — 90 прожиткових мінімумів — **124,0** тисячі гривень;
    - 3 група — 70 прожиткових мінімумів — **96,5** тисячі гривень.

Документи для виплати допомоги тим, хто проходить військову службу, оформлюються через фінансову службу військової частини (установи), звільненим — через обласні військові комісаріати.

Виплату одноразової допомоги проводять у порядку черговості відповідно до дати подання документів після отримання Міністерством оборони передбачених на це коштів.

Перелік документів на одержання одноразової грошової допомоги

У разі захворювання, поранення (контузії, травми або каліцтва) або встановлення інвалідності:

- заява про виплату одноразової грошової допомоги (стандартний бланк є у військкоматі або військовій частині);
- копія довідки медико-соціальної експертної комісії про встановлення відсотка та причинового зв'язку втрати працездатності або встановленої інвалідності (видають МСЕК Міністерства охорони здоров'я);
- копія довідки ВЛК, свідоцтва про хворобу (видають медичні установи, де проводилось лікування);
- копія довідки командира військової частини про причини та обставини поранення (контузії, травми або каліцтва), видають у військовій частині;
- витяг із наказу командира військової частини про вилучення зі списків особового складу частини, а для військовослужбовців строкової військової служби — копія військового квитка (для звільнених зі служби);
- копії сторінок паспорта отримувача одноразової допомоги з даними про прізвище, ім'я та по батькові і місце реєстрації;
- копія ідентифікаційного коду отримувача.

Усі копії завіряють у військовому комісаріаті (військовій частині), який приймає документи для виплати одноразової допомоги.

У разі загибелі (смерті) військовослужбовця:

- заява кожної повнолітньої особи, яка має право на отримання допомоги, а в разі наявності неповнолітніх дітей — другого з батьків про виплату одноразової грошової допомоги (стандартний бланк є у військкоматі або військовій частині);
- копія свідоцтва про смерть військовослужбовця (оригінал видають органи РАЦС за місцем проживання);
- витяг із наказу про вилучення загиблого (померлого) військовослужбовця зі списків особового складу військової частини (надає військова частина);
- копії документів, що засвідчують причини та обставини загибелі (смерті) військовослужбовця (військова частина):
  - ☞ для виплати одноразової допомоги сім'ям загиблих під час проведення антитерористичної операції — копія лікарського свідоцтва про смерть (видають сім'ї) та повідомлення військової частини про смерть військовослужбовця (надсилається військовою частиною у військовий комісаріат за місцем проживання сім'ї);
  - ☞ для інших випадків — копія лікарського свідоцтва про смерть (видають сім'ї), копія постанови військово-лікарської комісії про встановлення причинового зв'язку загибелі (смерті), акт розслідування щодо обставин загибелі військовослужбовця (складає командир військової частини або військова служба правопорядку Збройних сил України або правоохоронні органи — прокуратура, міліція, Служба безпеки України);
- копія довідки органу реєстрації або відповідного житлово-експлуатаційного підприємства, організації чи органу місцевого самоврядування про склад сім'ї військовослужбовця, військовозобов'язаного чи резервіста (ЖЕК або КЕЧ);
- витяг із послужного списку особової справи про склад сім'ї військовослужбовця (видає військова частина);
- копія свідоцтва про шлюб — для виплати грошової допомоги дружині (чоловікові);
- копія свідоцтва про народження дитини — для виплати одноразової грошової допомоги дитині;
- копія свідоцтва про народження військовослужбовця — для виплати одноразової грошової допомоги батькам загиблого (померлого);
- копії сторінок паспортів повнолітніх членів сім'ї з даними про прізвище, ім'я та по батькові й місце реєстрації;
- копія ідентифікаційного коду кожного члена сім'ї.

Усі копії завіряють у військовому комісаріаті (військовій частині), який приймає документи для виплати одноразової допомоги.

ДЛЯ УЧАСНИКІВ АТО

СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ

Чи гарантує держава збереження робочого місця за мобілізованим та працевлаштування тих, хто повернувся?

За громадянами України, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період на весь строк служби, зберігають місце роботи (посаду), середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування та форм власності (стаття 119 Кодексу законів про працю України, стаття 39 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»).

Час перебування громадян України на військовій службі (зокрема в особливий період) зараховується до їхнього страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, стажу державної служби, стажу роботи, що дає право на призначення пенсії за віком на пільгових умовах у порядку, який визначає Кабмін.

За військовослужбовцями строкової служби, які до призову працювали на підприємствах, в установах і організаціях, незалежно від форм власності і господарювання, зберігається після звільнення з військової служби право на працевлаштування в тримісячний строк на те саме підприємство, в установу чи організацію або їхні правонаступники на посаду, не нижчу за ту, яку вони обіймали до призову на військову службу.

Протягом місяця з дня взяття на військовий облік за місцем проживання військовий комісаріат у порядку, який встановлює Кабінет Міністрів України, надає їм матеріальну допомогу в розмірі середньої місячної заробітної плати за останнім місцем роботи за рахунок державного бюджету. Вони користуються за інших рівних умов переважним правом на залишення на роботі під час скорочення чисельності або штату працівників у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці протягом двох років з дня звільнення з військової служби.

Як держава піклується про родини загиблих?

Відповідно до статей 10 та 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», пільги отримують також особи, на яких поширюється чинність цього закону, до яких належать зокрема:

- сім'ї військовослужбовців, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, яких вони зазнали під час виконання обов'язків військової служби (службових обов'язків), а також внаслідок захворювання в період проходження військової служби;
- дружини (чоловіки) померлих учасників бойових дій, визнаних за життя інвалідами, які не одружилися вдруге;
- діти померлих учасників бойових дій, які навчаються на денній формі у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах.

Внесено зміни до статті 36 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (набрав чинності з 1.01.2015 р.), згідно з якими:

- 70% зарплати загиблого годувальника передбачено на одного непрацездатного члена сім'ї (діти та інші особи, зазначені в другому абзаці статті 30 цього закону, незалежно від того, чи перебували вони на утриманні загиблого годувальника). А також членам сімей військовослужбовців, тих, хто звільнений з військової служби та був поранений, покалічений чи загинув, зазнавши поранення, захищаючи Батьківщину або при виконанні інших обов'язків військової служби. Якщо на утриманні загиблого (померлого) годувальника перебували двоє і більше членів сім'ї, пенсію призначають у розмірі 90% грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника, що розподіляється між ними рівними частками, але не менше ніж 40% на кожного непрацездатного члена сім'ї. У таких самих розмірах, незалежно від причини смерті годувальника, обчислюють пенсії членам сімей померлих інвалідів війни та членам сімей, до складу яких входять діти, що втратили обох батьків.

Також передбачено, що особи, яким раніше призначено пенсію в разі втрати годувальника відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», мають право на перерахунок пенсії з урахуванням положень цього закону.

Як родинам учасників АТО, загиблих та поранених отримати субсидію на оплату житлово-комунальних послуг?

Нині, коли тарифи на житлово-комунальні послуги доводять до рівня економічно обґрунтованих, Уряд розробив низку механізмів підтримки тих, хто потребує державної допомоги. Зокрема спрощено порядок отримання житлових субсидій і зменшено кількість документів, потрібних для цього. Кабінет Міністрів виявив особливу турботу про родини військовослужбовців, які захищають Батьківщину в зоні АТО. І в прийнятому 23 вересня минулого року Урядом рішенні щодо внесення чергових змін до порядку призначення субсидій зокрема зазначено:

При призначенні субсидії особам, які беруть (брали) безпосередню участь у проведенні антитерористичної операції, та/або членам їх сімей до сукупного доходу родини не враховують:

- отримані ними у період безпосередньої участі в антитерористичній операції грошове забезпечення та інші виплати і види соціальної допомоги, що виплачують працівникам правоохоронних органів, військовослужбовцям та працівникам Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Державної спеціальної служби транспорту, особам рядового, начальницького складу, військовослужбовцям, працівникам Міністерства внутрішніх справ, Управління державної охорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, іншим працівникам утворених відповідно до закону військових формувань;
- отриману ними у період та/або після безпосередньої участі в антитерористичній операції благодійну допомогу незалежно від розміру та джерела походження.

Крім цього, до сукупного доходу родини не враховується допомога на поховання, одноразова допомога, яка надається відповідно до законодавства або за рішеннями органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності.

САНАТОРНО-КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ УЧАСНИКІВ АТО

Відбір військовослужбовців, членів їхніх сімей та працівників Збройних Сил України, які потребують медичної реабілітації та санаторно-курортного лікування, здійснюється санаторно-курортними відбірковими комісіями (далі — СКВК) військових частин за місцем служби (роботи) на підставі результатів щорічного медичного обстеження.

Відбір на медичну реабілітацію та санаторно-курортне лікування учасників АТО, що звільнені з військової служби (пенсіонерів МО України), здійснюється СКВК військових комісаріатів на підставі заяви, довідки для одержання путівки на санаторно-курортне лікування за формою № 070/о, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.02.2012 № 110 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форм власності та підпорядкування», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28.04.2012 за № 661/20974, посвідчення, яке дає право на пільги, та довідки з Пенсійного фонду України про отримання пенсії відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Центр медичної реабілітації та санаторного лікування «Трускавецький»
Медичні показання до лікування: хвороби сечостатевих органів, печінки і жовчних шляхів, органів травлення, цукровий діабет, медична реабілітація після поранень.
82200, Львівська область, м. Трускавець, вул. Городище, 4, тел.: (03247) 5–10–67.

Центр медичної реабілітації та санаторного лікування «Пуща-Водиця»
Хвороби системи кровообігу, нервової системи, органів дихання, опорно-рухового апарату, медична реабілітація після поранень.
04075, м. Київ, Оболонський район, вул. Гамарника, 60, тел.: (044) 431–91–22.

Центральний військовий клінічний санаторій «Хмільник»
Хвороби нервової системи, шкіри, опорно-рухового апарату, медична реабілітація після поранень.
22000, м. Хмільник, вул. 1 Травня, буд. 39, тел.: (04338) 2–26–40.

Санаторне відділення Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону
Хвороби системи кровообігу, органів дихання, органів травлення, нервової системи, захворювання шкіри, медична реабілітація після поранень.
21000, м. Вінниця, вул. Свердлова, 185, тел.: (0432) 67–42–47.

Учасники АТО, які звільнені з військової служби і не є пенсіонерами МО України, мають право на медичну реабілітацію та санаторно-курортне лікування у закладах, інформація про які (та порядок подання заявок) розміщена на сайті Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції: http://dsvv.gov.ua/

ДЕ І ЯК ВІЙСЬКОВІ МОЖУТЬ ОТРИМАТИ КОНСУЛЬТАЦІЮ З ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ТА ДОПОМОГУ ЩОДО ЗАХИСТУ СВОЇХ ПРАВ?

Проблеми учасників антитерористичної операції та членів їхніх родин допоможуть розв'язати у громадській приймальні Міністерства оборони: м. Київ, вул. Грушевського, 30/1, Центральний будинок офіцерів ЗС України, кімната №347. Телефон: (044) 253–04–71 — запис на особистий прийом.

Регіональна громадська приймальня Міністра оборони:
м. Київ, вул. Шамрила, 19, кім. 108, телефон: (044) 456–08–34.

Додаткові телефони «гарячих» ліній:

відділ по роботі з громадянами та доступу до публічної інформації	**+38 (044) 253–89–31** **+38 (044) 253–47–73** **+38 (044) 253–11–56**
департамент соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони	**+38 (044) 454–43–37**
з питань психологічної допомоги до ГО «Психологічна кризова служба»	**+38 (050) 025–63–17,** **+38 (066) 142–12–17**
з питань психологічної підтримки учасників АТО та членів їхніх сімей	**0–800–505–085**
з питань тилового забезпечення військовослужбовців	**+38 (044) 483–35–72**
з фінансових питань і грошового забезпечення	**+38 (044) 271–12–57**

ЗАПИТУВАЛИ? ВІДПОВІДАЄМО!

Редакція газети продовжує надавати відповіді на запитання, які хвилюють військовослужбовців та членів їхніх сімей

Дмитро Г., демобілізований, м. Київ:

— Чи існують переваги для учасників АТО при прийнятті на державну службу?

— Спрощена процедура прийняття на державну службу демобілізованих та учасників АТО дійсно є. Для цього було внесено зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 червня 1994 р. № 423 «Про деякі питання застосування статей 4, 15, 27 Закону України «Про державну службу». Відповідну постанову Кабінету Міністрів було схвалено на засіданні уряду 26 серпня 2015 року.

Документ розроблений на виконання пункту 36 Плану заходів щодо медичної, психологічної, професійної реабілітації та соціальної адаптації учасників антитерористичної операції, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 року № 359-р, яким передбачено визначення процедури прийняття на державну службу демобілізованих військовослужбовців. Зазначена постанова дозволяє спростити процедуру прийняття на державну службу без конкурсного відбору або стажування військовослужбовців, звільнених у запас (демобілізованих), які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період, та тих військовослужбовців, учасників антитерористичної операції, які під час участі в операції отримали поранення та були звільнені з військової служби в запас або відставку за станом здоров'я.

Петро М., учасник АТО, м. Вінниця:

— Я учасник АТО, інвалід II групи. Де нині можливо пройти професійну реабілітацію, які документи потрібно для цього представити?

— Учасники антитерористичної операції з числа інвалідів мають можливість отримувати послуги з професійної реабілітації на базі центрів, що діють в системі Міністерства соціальної політики та органів соціального захисту населення. До діючих центрів професійної реабілітації належать: Всеукраїнський центр професійної реабілітації (с. Лютіж Київської області), Вінницький міжрегіональний центр професійної реабілітації інвалідів «Поділля» (м. Вінниця), Буковинський міжрегіональний центр професійної реабілітації інвалідів (м. Чернівці); Львівський міжрегіональний центр соціально-трудової, професійної та медичної реабілітації інвалідів (м. Львів) тощо.

Для отримання реабілітаційних послуг в установі учасник АТО або його законний представник надає до управління праці та соціального захисту населення за місцем проживання такі документи: заява, копія довідки МСЕК про встановлення групи інвалідності, копія індивідуальної програми реабілітації, копія паспорта, копія ідентифікаційного номера, копія документа про освіту, рекомендація центру зайнятості.

Для отримання більш детальної інформації щодо переліку професій та термінів навчання в центрах професійної реабілітації слід звернутися до управління праці та соціального захисту населення за місцем проживання.

Олександр К., учасник бойових дій, м. Черкаси:

— Мені відмовляють у моєму законному праві на безкоштовний проїзд у міському маршрутному таксі. Підкажіть, як діяти?

— Безкоштовний проїзд у міському та приміському транспорті учасників бойових дій фінансується за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим органам влади. Якщо особі відмовили у праві на проїзд, це питання слід вирішувати на місцевому рівні — у районних органах соціального захисту населення та органах місцевого самоврядування. Радимо написати заяву у відділ по роботі зі зверненнями громадян при місцевих органах самоврядування, і впродовж місяця ви маєте отримати вичерпну відповідь.

Василь Р., учасник АТО:

— Які податкові пільги надаються учасникам АТО?

— Податковим кодексом України передбачено деякі преференції для учасників антитерористичної операції на Сході України. Зокрема, відповідно до ст. 165 цього Кодексу не оподатковуються доходи учасника бойових дій під час АТО, отримані як благодійна допомога відповідно до вимог Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

Відповідно до ст. 164 Податкового кодексу пенсії людей, які стали інвалідами під час АТО, а також пенсії, які надаються членам сімей загиблих через АТО, не підлягають оподаткуванню.

Від оподаткування військовим збором звільняються доходи у вигляді грошового забезпечення на час безпосередньої участі особи в антитерористичній операції. При цьому безпосередня участь особи в АТО має бути документально підтверджена посвідченням учасника бойових дій.

Також за рішеннями місцевих рад учасникам АТО можуть надаватися пільги зі сплати податку на майно.

Дмитро Б., демобілізований, м. Львів:

— Після проходження військової служби повернувся на основне місце роботи, а в організації найближчим часом заплановане скорочення штату. Чи маю я право залишитися на своїй посаді?

— Так. У вас є переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку зі змінами в організації виробництва та праці, регламентоване п. 13 ч. 1 ст. 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», п. 5 ч. 2 ст. 42 Кодексу Законів про Працю України.

Микола Б., військовослужбовець, м. Київ:

— Чи маю я право як учасник бойових дій на додаткову пільгову відпустку в особливий період?

— Законодавством України з питань соціального захисту різних пільгових категорій передбачене як пільга надання додаткових відпусток. Так, на додаткову відпустку зі збереженням заробітної плати строком 14 календарних днів на рік мають право й учасники бойових дій (п.12 статті 12 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»).

При цьому слід зазначити, що відповідно до частини третьої статті 10 Закону України «Про відпустки» загальна тривалість щорічних основної та додаткових відпусток не може перевищувати 59 календарних днів. Але в особливий період зазначені відпустки надаються лише працівникам. Зокрема, згідно з пунктами 17–19 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» в особливий період з моменту оголошення мобілізації до часу введення воєнного стану або до моменту прийняття рішення про демобілізацію військовослужбовцям надаються такі відпустки: щорічні основні відпустки; канікулярні відпустки курсантам (слухачам) вищих військових навчальних закладів; відпустка військовослужбовцям строкової служби 10 календарних днів; відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин зі збереженням грошового забезпечення тривалістю не більше 10 календарних днів; відпустки військовослужбовцям-жінкам у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а в разі, якщо дитина потребує домашнього догляду, тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більше, як до досягнення нею шестирічного віку; відпустки у зв'язку з хворобою або для лікування після тяжкого поранення за висновком (постановою) військово-лікарської комісії.

Надання військовослужбовцям в особливий період інших видів відпусток припинено.

Валентин С., демобілізований, м. Канів:

— Якщо демобілізованому встановлено інвалідність, чи буде це перешкодою для продовження ним трудової діяльності за попереднім місцем роботи?

— Якщо демобілізованому працівникові після лікування буде встановлено інвалідність, то це не є перешкодою для продовження ним трудової діяльності за умови, якщо робота не є протипоказаною за станом здоров'я відповідно до висновку медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) про умови та характер праці.

Особі, яку визнано інвалідом, МСЕК видає:

— довідку до акта огляду медико-соціальною експертною комісією із зазначенням групи інвалідності за формою номер 157–1/о, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 30 липня 2012 року № 577, в якій зазначається висновок про умови та характер праці;

— індивідуальну програму реабілітації за формою, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 8 жовтня 2007 року № 623.

Якщо ж робота буде протипоказаною інвалідові за станом здоров'я, роботодавець повинен за згодою цього інваліда перевести його на іншу, легшу, роботу, умови та характер якої відповідали б висновкам МСЕК.

У разі відсутності такої роботи або якщо інвалід відмовляється від переведення, роботодавець може звільнити його за пунктом 2 статті 40 КЗпП (трудовий договір може бути розірваний власником у разі виявленої невідповідності працівника обійманій посаді внаслідок стану здоров'я).

Підготувала Тетяна МОРОЗ

ЗБЕРЕЖЕННЯ РОБОЧОГО МІСЦЯ

1. Працівник повідомляє підприємство про мобілізацію. Пред'являє оригінал повістки з військового комісаріату.

2. Підприємство видає наказ про звільнення працівника від роботи на час проходження мобілізації. Наказ видається на підставі повістки (або окремого повідомлення з військового комісаріату).

   УВАГА:
   Працівник **НЕ** розриває трудові відносини, а тимчасово звільняється від роботи на час проходження військової служби.

   За працівниками, призваними на військову службу під час мобілізації на строк до закінчення особливого періоду або до дня фактичної демобілізації, зберігаються місце роботи, посада.

3. **Якщо керівники підприємства звільняють з роботи громадянина, що призваний на військову службу в зв'язку з мобілізацією, – військовозобов'язаному рекомендується звернутися до органів прокуратури із заявою.**

4. **Працівникам, призваним на військову службу під час мобілізації на строк до закінчення особливого періоду або до дня фактичної демобілізації,** компенсується із бюджету середній заробіток.

5. **Якщо керівники підприємства відмовляють у виплаті заробітної плати громадянину, призваному на військову службу у зв'язку з мобілізацією, – військовозобов'язаному рекомендується звернутися до органів прокуратури із заявою.**

ВАЖЛИВО!

Про роботу та зарплатню при мобілізації

Не плутати тимчасове звільнення на час проходження військової служби з розірванням трудових відносин, оскільки відповідно до ч. 3 ст. 119 КЗПП за працівниками, призваними на військову службу під час мобілізації, на особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення воєнного стану, на строк до закінчення особливого періоду або до дня фактичної демобілізації, зберігаються місце роботи, посада і компенсується із бюджету середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, в яких вони працювали на час призову, незалежно від підпорядкування та форми власності. Виплата таких компенсацій із бюджету в межах середнього заробітку проводиться за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Як правило, перераховується на зарплатну картку 2 рази на місяць (аванс і зарплата).

Норма про збереження місця роботи і компенсацію заробітної плати діє **з 18.03.2014 р.** згідно з п.2 Прикінцевих положень Закону № 1275. Отже, працівники, які були мобілізовані та у зв'язку з цим звільнені з роботи, **мають бути поновлені на роботі.**

ВАЖЛИВО!

Про порушення щодо збереження роботи та зарплатні при мобілізації

З метою безумовного виконання законодавства в сфері оборони, мобілізації та захисту прав громадян України, які призвані під час мобілізації, постановою Верховної Ради України від 6.05.2014 р. № 1238-VII «Про додаткові заходи щодо зміцнення обороноздатності та безпеки держави» доручено Генеральному прокурору України перевірити факти звільнення з роботи та відмови у виплаті заробітної плати громадянам, призваним на військову службу в зв'язку з мобілізацією.

Звернення до прокуратури — за місцем розташування підприємства. У заяві, написаній у довільній формі, слід зазначити: прізвище, ім'я та по батькові заявника; назву підприємства; посадових осіб, які допустили порушення законодавства; характер порушення законодавства; відомості про мобілізацію — дату призову, назву військкомату, період перебування на військовій службі.

Подати заяву потрібно у двох примірниках, один з яких має залишатись у мобілізованого з поміткою канцелярії органу прокуратури про прийняття. Також можливо подати заяву поштою замовним листом із описом вкладених документів (заяви).

ПРОФСПІЛКА — ОДИН ІЗ ГАРАНТІВ ЗАХИСТУ ЗАКОННИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ

Вони не носять погони, але вже 24 роки перебувають в одному строю із захисниками України

Профспілці працівників Збройних Сил України вже 24 роки. Початок її діяльності поклав наказ першого Міністра оборони України Костянтина Морозова № 89 від 21 червня 1992 року під назвою «Про профспілкову спілку Збройних Сил України». З моменту створення профспілкової організації у Збройних Силах України її очолює заслужений працівник соціальної сфери України Дмитро Мірошниченко.

За його словами, цей документ став правовою основою взаємовідносин між командирами (начальниками) та профспілковими організаціями. Відтоді стосунки членів трудових колективів із військовим відомством будуються на принципах соціального партнерства та спільних інтересів цивільних працівників та військовослужбовців. Конкретно вони деталізуються в колективних договорах та галузевих (міжгалузевих) угодах, які є ефективною формою соціального діалогу на відповідному рівні між представниками працівників Збройних Сил та військовим відомством. Залишається актуальною і на цей час норма наказу, що посадовці, винні у порушеннях прав профспілок та невиконанні зобов'язань за колективними договорами, притягаються до відповідальності, передбаченої законом.

— Коли я очолив Всеукраїнську профспілку працівників Збройних Сил України, вона налічувала понад 300 тисяч осіб, — пригадує Дмитро Тимофійович. — Пишаюся тим, що хоча ми не носили погони, але фактично були в одному строю з військовослужбовцями, робили спільну справу — працювали на розбудову та зміцнення української армії. Нині у профспілці працівників Збройних Сил України нараховується понад 50 тисяч членів. Наші стосунки з військовим відомством визначені в галузевій угоді між Міністерством оборони України та Центральним комітетом Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України на 2011–2013 роки, дію якого продовжено до укладання нової угоди.

Сьогодні майже десять тисяч членів профспілки працюють у військових медичних закладах нашого війська. Багато з них займаються лікуванням та реабілітацією поранених військовослужбовців. Приміром, активісти профспілкової організації Національного військово-медичного клінічного центру «ГВКГ», яку очолює заслужений працівник соціальної сфери України полковник у відставці Іван Сегеда, багато роблять для виховання у працівників столичного госпіталю самовідданого ставлення до виконання обов'язків, пропаганди досвіду кращих спеціалістів. Чимало з них зняли військові однострої і працюють як цивільні медики. До речі, понад 40 відсотків членів профспілки є ветеранами військової служби. Саме вони слугують прикладом посиленої турботи про лікування та реабілітацію поранених учасників АТО.

Розповідаючи про добрі справи профспілкової організації столичного військового госпіталю, Дмитро Тимофійович навів таку цікаву історичну деталь. Виповнилося 110 років із дня створення в Україні профспілкового руху, який зародився саме в цьому госпіталі. Історія зберегла прізвище Марії Рубан, яка 1906 року очолила перший профспілковий осередок працівників військового шпиталю.

ВИПОВНИЛОСЯ 110 РОКІВ ІЗ ДНЯ СТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ ПРОФСПІЛКОВОГО РУХУ. ЦІКАВИЙ ФАКТ — ПЕРШУ ПРОФСПІЛКУ В УКРАЇНІ БУЛО СТВОРЕНО У СТОЛИЧНОМУ ВІЙСЬКОВОМУ ГОСПІТАЛІ

Численний загін Всеукраїнської профспілки працює у військкоматах, кількість яких через війну на Донбасі суттєво зросла. Окрім того, на «профспілковому забезпеченні» Збройних Сил України перебувають майже 10 тисяч працівників підприємств «Укроборонпрому». Вони останнім часом перейшли на більш інтенсивний графік роботи, чим забезпечують швидкі темпи ремонту та відправки на передову бойової техніки та озброєння. Так, працівники Львівського державного авіаційного ремонтного заводу демонструють приклади самовідданої праці. Його профспілкову організацію очолює член ЦК Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил України Валентин Жуковецький. Він працює на підприємстві 60 років, з них 30 — на чолі громадської організації трудового колективу. Ветеран багато робить для мобілізації працівників на пришвидшення темпів ремонту і модернізації бойових літаків.

У цьому контексті слід додати, що працівники Збройних Сил України за трудову діяльність отримують заробітну платню, яка значно вища, ніж у деяких їхніх цивільних колег. Це обумовлено тим, що вони мають відповідні надбавки за особливі умови праці. Окрім того, завдяки запровадженню дієвого соціального діалогу між профспілками і керівництвом військових частин, установ, підприємств багато робиться для покращення умов праці. За колективними угодами організовується харчування працівників на підприємствах зі значними знижками. Постійно виявляється турбота про оздоровлення. Так, 2015 року майже 500 членів Всеукраїнської профспілки працівників Збройних Сил отримали від військового відомства пільгові санаторно-курортні путівки. До цього слід додати, що працівники військових оздоровниць отримують 100% фінансування від Міністерства оборони України. Раніше цей показник становив лише п'ять відсотків.

Напередодні Нового року голова профспілки побував у тих гарнізонах, де цивільних трудівників працює найбільше. Поцікавився враженнями від поїздок регіонами. «Хочу зазначити, що відбувається зростання чисельності нашої профспілки, — повідомив Дмитро Мірошниченко. — Так, 2015 року профспілкова організація Південного оперативного командування збільшилась на понад 1300 осіб. Поповнюються наші лави і в інших військових частинах, установах, на підприємствах. Це свідчить про те, що люди праці чітко усвідомлюють, що профспілка — це один із гарантів захисту їхніх законних прав. Наведу такий приклад. 2015 року жоден із працівників Збройних Сил не був звільнений без згоди на те профспілкової організації. Звісно, існують і проблеми, які ще не вирішені».

Найгостріша — забезпечення працівників Збройних Сил житлом. Були часи, коли це питання успішно вирішувалося. За словами Дмитра Мірошниченка, протягом 1992–2007 років військове відомство надало їм понад чотири тисячі квартир, з них 1972 — нові. А потім відбулася законодавча зміна, за якою трудовий народ війська позбавили такого права. Членів профспілки також хвилює питання медичного забезпечення їх у військових закладах. Поки таке право поширюються лише на тих, хто працює безпосередньо в системі військової медицини. «Існують й інші гострі проблеми, які були обговорені під час нещодавньої зустрічі з Міністром оборони України генералом армії України Степаном Полтораком. Досягнуто домовленості про те, що в 2016 році на колегії Міністерства оборони України заплановано розглянути нову галузеву угоду між військовим відомством і Всеукраїнською профспілкою на 2016–2018 роки», — розповів Дмитро Мірошниченко.

Володимир ЧІКАЛІН

ОГОЛОШЕННЯ

Ансамбль пісні і танцю Збройних Сил України

(місцезнаходження: м. Київ, вул. Грушевського, 30/1)

оголошує конкурс на заміщення вакантної посади артиста ансамблю:

1. Артист ансамблю пісні і танцю (вокаліст) II категорії (баритон) — 1 посада.

Кваліфікаційні вимоги: базова вища освіта відповідного напряму підготовки (бакалавр, молодший спеціаліст) без вимог до стажу роботи.

Програма для участі в конкурсі:

К. Донкевич — Арія Богдана з опери «Богдан Хмельницький»;

М. Лисенко — пісня Миколи з опери «Наталка Полтавка»;

М. Лисенко — романс «Безмежне поле»;

П. Майборода, А. Малишко — «Пісня про рушник»;

О. Білаш, Д. Павличко — «Два кольори»;

українські народні пісні.

2. Адреса подання документів: 01021, м. Київ-21, вул. Грушевського, 30/1.

3. Термін подання документів — до 26 січня 2016 року.

4. Конкурс відбудеться 29 січня 2016 року з 10 години у приміщенні Центрального будинку офіцерів Збройних Сил України за адресою: 01021, м. Київ, вул. Грушевського, 30/1, каб. 213, тел. (044) 253–70–21, тел./факс (044) 253–70–39.

5. Необхідні документи:

— заява (у довільній формі на голову конкурсної комісії);

— заповнена у встановленому порядку особова картка з вклеєною фотокарткою;

— завірена відповідно до законодавства копія документа, що посвідчує особу (паспорт);

— завірена відповідно до законодавства копія документа про освіту за відповідною спеціальністю;

— завірена відповідно до законодавства копія сторінок військового квитка або припису.

6. Ансамбль пісні і танцю Збройних Сил України переможця конкурсу житлом не забезпечує, витрати на проїзд та проживання — за рахунок претендентів.

Івано-Франківська КЕЧ району оголошує конкурс з відбору суб єктів оцінної діяльності, які залучатимуться до проведення незалежного оцінювання державного (військового) майна

Назва об'єкта оцінювання: нерухоме військове майно — частина нежитлового приміщення (№ 9) будівлі № 616 (штаб) площею 4,7 кв.м.

Місцезнаходження об'єкта: Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, смт Делятин, вул. Авіаційна.

Орган управління — Міністерство оборони України.

Балансоутримувач: Івано-Франківська КЕЧ району (м. Івано-Франківськ, вул. Національної Гвардії, 14-Г), тел. (0342) 75–07–10, факс (0342) 75–07–10.

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості об'єкта оренди для укладення договору оренди.

Балансова залишкова вартість будівлі станом на 01.01.2016 р. — 28966,00 грн (в т.ч.4,7 кв.м — 548,95 грн).

Розмір земельної ділянки: 1497,84 га, розмір земельної ділянки під об'єктом оренди пропорційний площі будівлі (приміщення 4,7 кв.м).

Дата оцінювання (дата проведення оцінювання майна): орієнтовна дата оцінки — 31.01.2016р.

Конкурсний відбір суб'єктів оцінної діяльності буде здійснюватися відповідно до Положення про конкурсний відбір суб єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 №156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 за №699/27144.

У конкурсі беруть участь суб'єкти оцінної діяльності, які:

— отримали сертифікат суб'єкта оцінної діяльності, виданий відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», яким передбачено здійснення діяльності з оцінювання майна за напрямами оцінювання майна та спеціалізаціями в межах цих напрямків, що відповідають об'єкту оцінювання;

— мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямками оцінювання майна та спеціалізаціями в межах таких напрямків, видане відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні;

— мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, видане відповідно до Порядку ведення Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 10.06.2013р. №769, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.06.2013р. за №937/23469;

— до встановленого в інформаційному повідомленні про оголошення конкурсу терміну надали документи, передбачені пунктом 4 розділу II Положення.

Учасникам конкурсу потрібно подати в Івано-Франківську КЕЧ району конкурсну документацію, яка складається з конкурсної пропозиції та підтвердних документів. До підтвердних документів належать:

— заява про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності (додаток 1 Положення);

— копія установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб) ;

— копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача;

— копія сертифіката суб'єкта оцінної діяльності;

— копія свідоцтв про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності;

— конкурентну пропозицію;

— інформація про претендента (документ, який містить відомості про претендента щодо його досвіду роботи, кваліфікації та особистого досвіду роботи оцінювачів, які працюють у його штатному складі та додатково залучаються ним, з незалежного оцінювання майна, у тому числі подібного майна тощо).

Конкурсна пропозиція претендента подається в запечатаному конверті і має містити пропозицію щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також термін виконання робіт у календарних днях, який не перевищує 5 календарних днів.

Конкурсну документацію слід подавати в Івано-Франківську КЕЧ району за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Національної Гвардії, 14-Г, каб. 20 (не пізніше, ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу включно).

Претенденти на участь у конкурсі надсилають (або подають) до Івано-Франківської КЕЧ району конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом підтверджуючих документів, що в ньому містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії.

На конверті необхідно зробити позначку «На конкурс з відбору суб'єктів оцінної діяльності», а також зазначити назву об'єкта, на який подано заяву про участь у конкурсі, та назву суб'єкта господарювання, який подає заяву.

Конкурс відбудеться об 11.00 на 15-й день після опублікування оголошення в Івано-Франківській КЕЧ району за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Національної Гвардії, 14-Г, (каб. №20)

Телефон для довідок: (0342) 75–07–10.

Інформація про конкурсний відбір суб'єктів оцінної діяльності з метою визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати для продовження (пролонгації) договору оренди нерухомого військового майна, що знаходиться на балансі КЕВ м. Львова

№ п/п	Опис об'єкта оцінювання	Площа, кв.м	Адреса об'єкта оцінювання	Запланована дата оцінюваня
1	Нежитлові приміщення сховища №34 в/м №14, під розміщення складу	3096,0	Львівська обл., м. Борислав, вул. Дрогобицька, 37	31.12.2015

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Львова, адреса: 79007, м. Львів, вул. Батуринська,2

Основні умови конкурсу:

Беруть участь суб'єкти оцінної діяльності, які отримали сертифікат суб'єкта оцінної діяльності, мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямами оцінювання майна та спеціалізаціями в межах таких напрямів, мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності та у визначений термін надали необхідні документи.

Кінцевий термін прийому документів на конкурс:

Конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з написом «На конкурс», запечатаному печаткою учасника конкурсу. Кінцевий термін прийняття документів на конкурс — за 4 робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно). *Конкурс буде проведено о 10.00 через 14 календарних днів після публікації повідомлення в газеті* в КЕВ м. Львова за адресою: 79007, м. Львів, вул. Батуринська,2

Телефон для довідок: (0322) 55–74-80;

Для участі в конкурсі учасник подає на розгляд конкурсної комісії такі документи:

1. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються позначкою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

2. Документація подається в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності за встановленою формою; копії установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

3. Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з позначкою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо ціни виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також строк виконання робіт.

На виконання «Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках відчуження військового майна», затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 січня 2015 року № 29, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 лютого 2015 року за № 202/26647 (далі — Наказ), Міністерство оборони України інформує про результати проведення конкурсного відбору суб'єктів оцінної діяльності у випадках відчуження окремо визначеного військового майна, який відбувся о 10.00 05 січня 2016 року за адресою: 03113, м. Київ-113, проспект Перемоги, 55/2, Департамент відчуження та утилізації військового майна Міністерства оборони України, каб. 223 (інформація про проведення конкурсного відбору суб'єктів оцінної діяльності була розміщена на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України 15 грудня 2015 року та опублікована у друкованому виданні «Народна армія» номер # 92 (5427) від 18 грудня 2015 року).

За результатами наданих конкурсних пропозицій та відповідно до критеріїв визначених Наказом рішенням конкурсної комісії переможцем оголошено суб'єкта оцінної діяльності ФОП Лазебник А.Б.

НОВИЙ «КОРСАР» МАЄ 6-Й КЛАС ЗАХИСТУ

Модульні бронежилети «Корсар М3м» та «Корсар М3мк» у повній комплектації забезпечують захист не лише грудей і спини, а й боків, шиї, паху, плечей та стегон. Їхня повна вага — 12,6 та 13,5 кг

Бронежилети «Корсар М3м» та «Корсар М3мк», які нещодавно презентував вітчизняний виробник НВП «Темп-3000», за своїми ТТХ значно перевищують зразки індивідуального захисту наших бійців, якими вони нині забезпечені. Й річ не лише у вищому класі захисту.

Нові бронежилети розробляли на замовлення оборонного відомства із урахуванням зауважень військових експертів та безпосередніх учасників АТО. Передусім слід зазначити, що «Корсар М3м» та «Корсар М3мк» є універсальними модульними бронежилетами 6-го класу захисту відповідно до державного стандарту України (ДСТУ) та США (NIJ). А це означає, що вони витримують, окрім інших, влучання бронебійної кулі калібром 7,62 мм. Ще однією важливою відмінністю нових бронежилетів є те, що тепер у бійця захищені не лише груди та спина, а й боки — там також розміщено по бронепластині 6-го класу захисту.

Директор НВП «Темп-3000» Юрій Євтушенко розповів, що оскільки ці зразки захисту є модульними, то їх можна використовувати залежно від специфіки виконання завдань та ймовірного рівня загроз. Наприклад, під час перебування на блокпосту, по якому часто здійснюються артилерійські обстріли, варто вдягати повний комплект броні, який забезпечить захист грудей, спини, боків, шиї, паху, плечей та стегон. Якщо ж перед бійцем стоїть завдання, яке вимагає максимальної рухливості на полі бою, то певні елементи захисту можна швидко зняти.

Бронежилет «Корсар М3мк»

НОВІ БРОНЕЖИЛЕТИ ВИТРИМУЮТЬ ВЛУЧАННЯ... БРОНЕБІЙНОЇ КУЛІ КАЛІБРОМ 7,62 ММ

«Корсар М3м» та «Корсар М3мк» відрізняються між собою деякими елементами конструкції, зокрема застібками та кріпленням. Окрім того, у другій версії передбачається ще й система захисту поперека, в яку можна вкласти балістичний пакет. До речі, такі ж балістичні пакети застосовують у цих бронежилетах разом із бронепластинами на грудях, спині та по боках для підвищення захисних властивостей. Вони виготовлені з параарамідної тканини «тварон», «херакрон» або «кевлар» відповідно до стандарту України (ДСТУ) чи США (NIJ). Варто додати, що м'який балістичний пакет знаходиться в герметично запаяному чохлі з водонепроникної тканини і захищає від осколків по всій поверхні бронежилета.

Окремо слід зупинитися на бронепластинах бронежилетів, адже їхні варіації також можуть змінюватися. На сьогодні фахівці НВП «Темп-3000» освоїли і можуть виготовляти для «Корсар М3м» та «Корсар М3мк» чотири їхні види. Це керамічні броньовані блоки з оксиду алюмінію, карбіду кремнію, карбіду бору та пластини з надвисокого молекулярного поліетилену (НВМПЕ). За площею вони однакові — 7,5 дм². Проте відрізняються вагою і ціною. Для прикладу, найдешевшим є блок з оксиду алюмінію вагою 3,3 кг (вартість близько 100–120 доларів США). Найдорожча пластина з карбіду бору (300 доларів США) — 2,4 кг. Здавалося б, різниця у їхній вазі — невелика. Проте нові бронежилети в повній комплектації важать: «Корсар М3м» — 12,6 кг, а «Корсар М3мк» — 13,5 кг. Погодьтеся, в сукупності це немало. Але такою є ціна максимального захисту бійців.

Розробники нових бронежилетів врахували й критичні зауваження щодо якості чохлів попередніх «корсарів» 4-го класу захисту. Нові бронежилети виготовляють з міцної тканини типу «кордура» (поліамідні тканини «ТПС-36», «ТПС-12»). По всій поверхні бронежилета нашита ремінна стрічка системи MOLLE, на яку можуть кріпитися елементи екіпірування та амуніції. Ремінна стрічка виготовляється з поліамідної нитки та розрахована на максимальні розривні навантаження.

Нарікання військових на те, що в попередніх версіях «корсарів» улітку дуже спекотно, теж було враховане. По внутрішній поверхні чохла у бронежилеті розташовані спеціальні об'ємні амортизуючи смуги, між якими є канали, що пропускають потоки повітря як для охолодження, так і для відведення вологи від тіла.

Микола ФЕДОРКІВ

РОЗВІДНИК SPECTATOR

Вітчизняний виробник пропонує підсилити війська безпілотним авіаційним комплексом Spectator, до складу якого входять наземна станція керування та 3 безпілотні літальні апарати

За словами представника компанії-розробника Юрія Федоренка, безпілотний авіаційний комплекс Spectator здатний здійснювати розвідку та моніторинг водних і лісових масивів, нафто- і газопроводів, ділянки державного кордону, аерофотозйомку. За потреби може бути задіяний у проведенні пошуково-рятувальних операцій. До складу комплексу входять наземна станція керування та 3 безпілотні літальні апарати. Загальна вага комплексу — близько 30 кг. Літальний апарат, який важить 4,8 кілограма, здатний нести корисне навантаження в 1,2 кг.

Цей вітчизняний безпілотник компактний і малопомітний. Електрична силова установка має низький рівень шуму. Він не потребує спеціальних вимог до стартового майданчика та спеціальних пристроїв для злету й може запускатися навіть з руки. Його можна додатково оснастити камерою денного/нічного бачення із 10-кратним наближенням, тепловізійною й мультиспектральною камерами, фотокамерою високої роздільної здатності, датчиком радіаційного фону тощо.

Такий безпілотник здатна переносити одна людина, що сприяє прихованому висуванню в заданий район та здійсненню розвідки необхідної ділянки місцевості. До речі, на переведення з похідного стану в робочий необхідно близько 10 хвилин. У запропонованому варіанті безпілотника реалізований аналоговий відеосигнал передачі даних, який забезпечує дальність його дії до 50 км. Він передає інформацію про положення, параметри польоту і координати цілей, а також забезпечує програмування системи автоматичного керування БПЛА.

Також передбачене його компонування цифровим каналом зв'язку, що забезпечує швидкість передачі даних близько 4 Мбіт/сек. за роздільної здатності зображення 1280х720 мм, але за меншої дальності — близько 20 км. Окрім того, при потребі у збільшенні відстані передачі даних безпілотник оснащений бортовою камерою, що записує на CD-картку необхідну інформацію, яка може бути проаналізована оператором після повернення зі спостережного польоту.

Тепер на запропонованому варіанті безпілотника замість двох камер спостереження встановлені три, він також оснащений далекобійним каналом зв'язку, який дозволяє літати не лише в автоматичному та напівавтоматичному, а й у ручному режимі залежно від визначеної дальності. Важливо, що вдалося підвищити й перешкодозахищеність літального апарата. Якщо раніше безпілотник був чутливим до GPS-перешкод, то нині у випадку пригнічення цього сигналу можна оперативно перейти на ручний режим керування та покинути зону дії перешкод.

Розробники продовжують працювати над удосконаленням цього комплексу. Але й у запропонованому варіанті вітчизняний Spectator не поступається іноземним аналогам, а за деякими параметрами навіть перевершує їх.

Сергій ВОРОНКОВ

«МАЛЮКА» ТЕСТУВАЛИ СПЕЦПРИЗНАЧЕНЦІ

В одному з підрозділів спеціального призначення Збройних Сил України завершилися випробування автомата «Малюк». Більшість параметрів, що підлягали тестуванню, отримали найвищі оцінки. Тому цей зразок стрілецької зброї було рекомендовано до прийняття на озброєння вітчизняних спецпризначенців.

Зокрема, здійснювалися тести на безвідмовність при веденні безперервної інтенсивної стрільби автоматами з набоями 5,45 та 7,62 мм, а також версії зброї з приєднаним глушником (сапресором). До речі, під час випробувань було використано по шість магазинів боєприпасів на кожен автомат. За результатами тестування встановлено, що автомат «Малюк» здійснює стрільбу без затримок, ствол та корпус не перегріваються, показники точності стрільби залишаються стабільними, задимленість та викиди часток пороху в зоні обличчя стрільця відсутні, використання глушника не впливає на точність стрільби.

Нагадаю, автомат «Малюк» розроблений українською компанією «ІнтерПроІнвест». Спочатку «Малюк» мав стати варіантом глибокої модернізації радянських АКМ та АК-74 за схемою Bullpup. Однак після випробувань у реальних умовах та внесення низки конструктивних змін автомат став оригінальною конструкцією, що за показниками точності, надійності та зручності суттєво перевершує штатні «калаші».

Микола ФЕДОРКІВ

Луганський аеропорт після декількох місяців щоденних обстрілів

ЛІТО 2014-ГО,
АБО ДЕЯКІ ФАКТИ З ОБОРОНИ ЛУГАНСЬКОГО АЕРОПОРТУ

Про захист донецького аеропорту вже чимало сказано та написано в ЗМІ. А ось деталі боїв за луганський аеропорт менш відомі широкому загалу. А його оборона — це не тільки героїчні вчинки українських воїнів, а й чимало успішних тактичних епізодів. То що ж насправді відбувалося навесні-влітку 2014 року на цьому напрямку?

… 8 квітня одна з аеромобільних рот 80-ї аеромобільної бригади отримала наказ висунутися у район Луганська. Здійснивши під керівництвом начальника штабу бригади 400-кілометровий марш, рота без опору місцевих сепаратистів взяла під контроль аеропорт Луганська.

Розташований за 10 км на південь від обласного центру, крім можливості приймати великі військові літаки, він міг з успіхом використовуватися і як плацдарм для розвитку подальшого наступу українських військ за умови зосередження в його районі значного угруповання військовиків. Під контролем десантників аеропорт продовжував функціонувати аж до ескалації конфлікту в середині травня.

Рота, яка зайняла оборону в аеропорту, в умовах повного оточення відбивала численні штурми окремих груп сепаратистів і поступово посилювалася підрозділами 1-ї танкової бригади. Відповідно до зміни обстановки і реалізації плану щодо зосередження в луганському аеропорту потужного ударного кулака українських військ на початку червня з аеродрому Чугуїв у аеропорт Луганськ посадковим способом десантувалася ще одна аеромобільна рота і розвідники бригади.

На той час аеропорт вже був у глибокому тилу ворога, продукти харчування та боєприпаси доставлялися виключно повітряним шляхом. Тоді командування АТО прийняло рішення щодо перекидання в цей район підрозділів 25-ї бригади. 14 червня в небо піднялися три Іл-76... і сталася катастрофа. Один з військово-транспортних літаків Іл-76 Збройних Сил України при посадці в Луганському аеропорту був збитий терористами «ЛНР» з ПЗРК і впав за 2 км від злітно-посадкової смуги. В одну мить країна втратила 49 героїв.

Тож створення тактичної групи було відкладене, попри посилення аеропорту штурмовим загоном 25-ї бригади, якому вдалося успішно десантуватися раніше.

Розвиток подій передбачав утримання аеропорту, а обрана стратегія відмови від боїв у місті вимагала накопичення потужного угруповання для оточення Луганська. Тож із звільненням Слов'янська і розвитком подальшого наступу українських підрозділів у напрямку на Костянтинівку бригада здійснила 250-кілометровий марш у район Щастя із завданням: рейдовими діями в тилу противника розблокувати аеропорт і посилити його підрозділи.

Утім ті підрозділи, які зосереджувалися під Щастям перед ривком на аеропорт, важко назвати бригадою. До рейду готувалася одна аеромобільна рота, посилена двома гаубичними і одною мінометною батареєю. Також загону були придані танкова і механізована роти. Для подолання невеличкої річки Лугань та інших можливих водних перешкод були придані й понтонери. Другим ешелоном як окремого рейдового загону планувалося просування 3-ї бтгр бригади.

Терористи, які зайняли оборону по маршруту руху рейдового загону, не були готові до істотного опору через хаотичне розміщення своїх позицій і значні відстані між ними. Для пересування рейдового загону були обрані грунтові дороги в обхід великих вузлів оборони терористів, а вогневі точки, які зустрічалися десантникам, вони впевнено знищували.

Під час рейду успішно була застосована тактика «човникового» просування двох бронегруп.

З наближенням рейдового загону до визначеної йому цілі опір противника ставав дедалі активнішим. Як стало відомо, терористи на шляху просування підрозділів бригади готували велику засідку в районі Георгіївки.

Тож командування прийняло рішення негайно змінити маршрут і вийти на об'їзну дорогу поблизу Луганська. Просуваючись вглиб окупованої території, рейдовий загін натрапив на опорний пункт противника, і розвідувальний дозор зав'язав із терористами бій. Йому на допомогу вирушила похідна застава і ціною втрати одного танка витягнула дозор на вихідні позиції. Тим часом дві артилерійські батареї встигли розвернутися і завдати потужного прицільного удару по виявлених цілях. Шлях знову був вільний, і рейдовий загін, просуваючись повз розбитий опорник терористів, вийшов на окружну дорогу Луганська. Терористи не очікували від десантників таких дій і не встигли підтягнути резерви з міста.

ОБОРОНА ЛУГАНСЬКОГО АЕРОПОРТУ — ЦЕ НЕ ТІЛЬКИ ГЕРОЇЧНІ ВЧИНКИ УКРАЇНСЬКИХ ВОЇНІВ, А Й ЧИМАЛО УСПІШНИХ ТАКТИЧНИХ ЕПІЗОДІВ

Одночасно з району аеропорту висунувся зведений підрозділ, який своїми діями ввів противника в оману щодо подальших намірів рейдового загону. Придушивши групи противника, які намагалися перешкоджати руху, рейдовий загін прорвався через бойові порядки сепаратистів і, орієнтуючись на сигнальні ракети, увійшов на територію аеропорту.

Правда, рейдовий загін 3-ї бтгр, який ішов слідом, був відсічений артилерією противника, яка прийшла терористам на допомогу. Попри це, завдання мінімум було виконане з мінімальними втратами, техніка та особовий склад розосередилися по місцевості і почали окопуватися. Тоді чимало наших солдатів вперше познайомилася з «Градами», з яких терористи почали бити по аеропорту.

Ранок наступного дня наші військові зустріли серед куп понівеченого металу, догораючих залишків техніки, знищеної під час нічного обстрілу, але з чітким розумінням того, що потрібно звикати до нової обстановки. У подальші декілька днів їх постійно обстрілювала реактивна артилерія противника, та наше угруповання по можливості нарощувало інженерне обладнання району.

Через деякий час перед бригадою поставили чергове завдання — Георгіївка. Було вирішено силами трьох посилених ротних тактичних груп з району аеропорту і частиною сил батальйонної тактичної групи, що зайняла позиції на висотах північно-західніше Георгіївки, у взаємодії з бійцями «Айдару» увійти в селище. До цього часу підрозділи артилерії сектору «А» зайняли вигідні для майбутнього наступу позиції.

23 липня почалося розширення контрольованої території навколо аеропорту та звільнення населених пунктів від бойовиків. Потужна підтримка артилерії з двох напрямків — району аеропорту і позицій північно-західніше Георгіївки — сприяла виконанню завдання. Угруповання звільнило селище, витіснивши противника в сусіднє Лутугине. І вже 24 липня ще одна батальйонна тактична група бригади зайшла в аеропорт. Терористи розуміли, що просування українських військ з метою перерізати відразу дві артерії постачання Луганськ — Ровеньки і Луганськ — Красний Луч створить для них великі проблеми, і спробували зупинити знищення своєї оборони.

Проте сил вистачило на кілька малопотужних атак на аеропорт і Георгіївку. Натрапивши на переважаючі сили українських підрозділів, противник відійшов у Луганськ.

27 липня противник втратив і Лутугине. Не зумівши належним чином закріпитися в населеному пункті та зазнаючи втрат від ударів української артилерії і тактично грамотних дій аеромобільних рот, що взаємодіяли з окремими штурмовими групами «Айдару», терористи були змушені відійти ще далі на південь.

Надійно закріпившись у Георгіївці та Лутугіному, угруповання підрозділів сектору «А» сформувало штурмовий загін, перед яким було поставлене непросте завдання. Необхідно було просунутися на Антрацит і з'єднатися з підрозділами, які наступали з півдня. При цьому розділити контрольовану терористами територію і відрізати їхні донецьке і первомайське угруповання від шляхів постачання з боку Росії.

Штурмовий загін сектору «А» і аеромобільний батальйон бригади протягом кількох днів звільнили від терористів Успенку, Круглик, Червону Поляну, Козаківку, Лісове і Христофорівку. А на початку серпня наші військові встановили контроль на відрізку дороги Краснодон — Луганськ поблизу села Новосвітлівка. Важлива артерія життєзабезпечення столиці «ЛНР» опинилась під пильним оком артилеристів луганського аеропорту.

Задля збільшення артилерійського угруповання противник через Великий Суходіл в обхід українських позицій перекинув неповний дивізіон БМ-21 «Град» і кілька «Уралів» з боєприпасами. Стало очевидно, що терористи роблять основну ставку на реактивну артилерію. З часом явна перевага саме цього роду військ противника в районі аеропорту неабияк утруднювала просування колон для постачання українських військ.

На початку серпня настала нетривала оперативна пауза. Скориставшись моментом, підрозділи, які зайняли оборону в аеропорту, вибудували щільну систему підготовлених і укріплених позицій по 14-кілометровому внутрішньому периметру і замінували танконебезпечні напрямки. По всій території обладнали окопи і перекриті щілини, що дозволяло в будь-якому місці сховатися від обстрілів із «Градів».

Згодом бойові дії активізувалися. Наші військові звільнили Хрящувате та Новосвітлівку. Та наприкінці серпня на територію України увійшли регулярні російські війська і почали потужно обстрілювати із артилерії аеропорт та довколишні села.

Тоді луганський аеропорт опинився в суцільному оточенні. Доставляти боєприпаси та продукти харчування нашим бійцям стало неможливо. А після численних обстрілів усі будівлі на території ЛАПу та його злітно-посадкова смуга були зруйновані. На той момент аеропорт втратив своє стратегічне значення, утримувати його було вже недоцільно. І тільки тоді наші війська відійшли.

Роман ВУС

АЛЬЯНС РОЗШИРЮЄТЬСЯ

Вперше за шість останніх років НАТО приймає до своїх лав нового члена — Чорногорію

16 років тому НАТО проводило в цій маленькій балканській країні військову операцію. А незабаром 28 членів організації голосуватимуть щодо членства Чорногорії в Північноатлантичному альянсі

Міжнародні експерти одностайні у думці, що Чорногорія зі своєю двохтисячною армією навряд чи посилить військову міць Альянсу. Проте політичні наслідки для цієї країни після її вступу до НАТО будуть вагомими, стверджують експерти американського видання Foreign Affairs та зазначають, що втуп до цієї організації без перебільшення стане символом прогресу, якого досягли Західні Балкани після кривавих воєн 1990-х років.

Щоб отримати запрошення, Чорногорії довелося подолати той шлях, яким зараз йде Україна, — здійснити низку реформ у різних сферах, зокрема військовій, під опікою структур НАТО.

Те, що країна змогла досягти потрібних стандартів за такий короткий термін часу, свідчить про потужне тяжіння до євроатлантичної спільноти. При цьому американські експерти зазначають, що Чорногорія завдяки вступу до НАТО в перспективі може стати регіональним лідером і своїм прикладом надихнути сусідів, наприклад, Македонію або Боснію і Герцеговину, активізувати проведення реформ заради членства в Альянсі. На переконання фахівців, гостинна політика «відкритих дверей» НАТО також може послужити добрим сигналом для Грузії та України.

При цьому цілком зрозуміла й зовнішня політика Росії, яка продовжує виступати категорично проти розширення НАТО через свій страх опинитися в оточенні «потенційних ворогів». Запрошення Чорногорії до вступу в НАТО РФ сприймає як «відкритий конфронтаційний крок».

У своїй країні Володимир Путін продовжує роздмухувати «загрозу НАТО» як головного геополітичного ворога, щоб повернути «напруженість часів холодної війни і зосередити внутрішньополітичну владу». Тож гальмування розширення НАТО є стратегічним пріоритетом Кремля.

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Володимир ФЕСЕНКО, Директор Центру прикладних політичних досліджень «Пента»:

«В обставинах, що склалися, Україні варто самій більш активно йти назустріч Альянсу. Питання зближення України з НАТО було актуальним і раніше, адже в нас були відповідні програми співробітництва. Зараз, в умовах гібридної війни на Сході України, воно стало ще актуальнішим. Проте з різних причин поки не йдеться про вступ України в НАТО, зокрема й тому, що спочатку повинні бути виконані проміжні форми співпраці».

При цьому традиційно в Москві пообіцяли у відповідь здійснити певні кроки. Але, на думку експертів, все це радше є суто політичною риторикою. Адже Чорногорія географічно віддалена від Росії більше за Грузію або Україну. Тож, на переконання міжнародних експертів, відповідь у цьому контексті буде сконцентрована радше в політичній та економічній площинах. Приміром, на вулиці Чорногорії вже вийшли «проросійські групи» із протестом проти членства НАТО і вимогою відставки прем'єр-міністра.

ПОЛІТИКА «ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ» НАТО — ДОБРИЙ СИГНАЛ ДЛЯ УКРАЇНИ

Експерти-міжнародники також прогнозують нагнітання внутрішніх протиріч у суспільстві задля того, щоб країна стала надто нестабільною для вступу в НАТО. Зробити це нескладно — проти членства в НАТО традиційно виступають групи в православній церкві й політичних партіях, які роблять акцент на великих зв'язках із народом Сербії. Зокрема істотний вплив здійснюється в економічному плані, особливо у сфері туризму та нерухомості, адже не секрет, що значна частина чорногорської нерухомості належить росіянам. Також Москва, наприклад, може запровадити проти Чорногорії нові санкції на додаток до продуктового ембарго.

Але й на цьому Кремль навряд чи зупиниться. За прогнозами експертів, коли 28 членів НАТО голосуватимуть щодо членства Чорногорії в Альянсі, Росія може «профінансувати» антинатовські партії у країнах, «сприйнятливих до російських грошей», — Угорщині, Греції чи Чехії, щоб ті проголосували «проти».

З огляду на те, що рішення вимагає одностайного консенсусу всіх 28 членів НАТО, російський вплив залишається ризиком, стверджують фахівці.

До того ж Росія активізується, щоб приклад Чорногорії не наслідувала Сербія. В останні роки РФ зміцнювала свій вплив у Сербії та сербських районах Боснії і Герцеговини через економічне і військове співробітництво. Тим часом ЄС оголосив про початок переговорів із Сербією щодо її вступу до Євросоюзу. На думку експертів, це був рідкісний приклад скоординованих дій НАТО і ЄС, які зазвичай не можуть домовитися через розбіжності між двома членами — Туреччиною та Кіпром. Але це і можливість для Росії по-новому протидіяти прогресу на Балканах. Через кризу на Близькому Сході та Україні Балкани випали з поля зору «трансатлантичних лідерів», але настав час знову приділити їм увагу, вважає американський журнал.

Економічні труднощі та криза біженців стали серйозним викликом для «юних демократій Балкан», відкривши також нові можливості для російського втручання. Боснія і Македонія потерпають від політичних негараздів, мирний договір між Сербією і Косовим висить на волосині — все це ознаки напруженості, яка ховається за явним рухом у бік євроінтеграції. Тому вступ Чорногорії до НАТО не означає, що мир у регіоні вже досягнутий. Та в будь-якому випадку Чорногорія буде мати більшу захищеність від зовнішніх впливів «під парасолькою» Північноатлантичного альянсу.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

БІЛЬШІСТЬ УКРАЇНЦІВ ЗА ВСТУП ДО НАТО

Результати загальнонаціонального опитування

Дослідження провели Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ількa Кучеріва спільно із соціологічною службою Центру Разумкова в період з 14 по 22 листопада 2015 року в усіх регіонах України за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Опитано 2009 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки — 2,3%.

■ Приєднання України до НАТО — це найкращий спосіб гарантувати національну безпеку України — такої думки дотримуються 46% населення. Підтримка членства в Альянсі почала стрімко зростати 2014 року і стала тенденцією. Якщо 2012 р. на НАТО як джерело безпеки покладалися лише 13% українців, то у травні 2014 р. — вже 33%, у грудні 2014 р. — 44%, а в листопаді 2015 р. — 46%.

■ Після анексії Криму та початку війни на Донбасі частка прибічників позаблоковості різко скоротилася спочатку до 28% у травні 2014 р. і до 23% в листопаді 2015 р. Підтримка військового союзу з Росією та іншими країнами СНД різко знизилася після анексії Криму та агресивних дій Росії на Донбасі. Якщо у квітні 2012 р. альянс з Росією джерелом безпеки вважали 26% українців, то у травні 2014 р. — 13%, а у листопаді 2015 р. залишилося 8% прихильників такого варіанта.

■ Приріст підтримки членства в НАТО відбувся і на підконтрольній Україні частині Донбасу. Так, якщо в липні цього року НАТО джерелом безпеки для України вважали 12% жителів Донецької та Луганської областей (на підконтрольній Україні території), то в листопаді — вже 23%.

■ Якби найближчим часом в Україні відбувся референдум щодо членства в НАТО, участь у ньому готові були б взяти 64% від загальної кількості виборців. Втім існують певні регіональні відмінності в готовності населення до участі в такому референдумі. Найвищою імовірна явка була б на Заході (81%), в Центрі (68%) і на Сході (65%). На Півдні заявлена явка становить 47%, а на Донбасі — 41,5%.

■ Референдум щодо членства в НАТО був би впевнено позитивний: 75% учасників голосування підтримали б приєднання України до НАТО. Більше того, цей результат на 11% перевищив би той, що міг би бути на гіпотетичному референдумі влітку 2015 р. (64%) за приблизно такої ж очікуваної явки.

■ Вперше в історії України очікуваний результат голосування на референдумі не ділить Україну — в усіх регіонах України він був би на користь НАТО. Найбільш переконливою була б перемога прихильників Альянсу в Західному (91% «за» і 4% — «проти») і Центральному (80% та 11%, відповідно) регіонах. На Півдні України 61% учасників голосування виступили б за приєднання до НАТО, а проти — 38%. Найбільш істотні зміни були зафіксовані в потенційних результатах референдуму на Сході та Донбасі. Так, якщо в липні ці два регіони проголосували б проти, то в листопаді перевага була б на боці прихильників Альянсу: на Сході — 57% «за» і 41% «проти», на Донбасі — 58,5% і 40%, відповідно. Втім імовірне позитивне голосування на Донбасі та Півдні на референдумі щодо членства в НАТО зумовлене тим, що противники Альянсу на референдум не підуть.

«БРАТТЯ УКРАЇНЦІ» — ГІМН АТО

Любі мої діти, мила мамо й тато,
я йду на війноньку — нашу землю захищати.
Не плачте за мною, якщо в полі згину,
все віддам за любу неньку нашу — Україну!
Єднаємося, браття, в цю лиху годину,
нехай ворог знає — ми за Україну!
Богу душу нашу віддамо єдину
за нашую землю — Священну Україну!
Ми за ції степи, за ліси і гори,
за лани широкі, за Чорнеє море,
за Небесну сотню, за Тараса-брата,
за нашу свободу ми побороли ката.
З нами — свята віра, з нами — Бог і правда,
і ми проти того, щоб брат ішов на брата!
А якщо з війною — тоді начувайтесь,
нас ніщо не спинить! Слава Україні!
Не плачте за мною, якщо в полі згину
все віддам за любу неньку нашу Україну
Не плачте за мною, якщо в полі згину,
все віддам за любу неньку мою — Україну!

Адміністрація Президента надала пісні «Браття Українці» гурту «Шабля» статус Гімну антитерористичної операції

Нещодавно лідер гурту Вова Гейзер отримав підтвердження офіційного статусу пісні від заступника глави Адміністрації Президента Ростислава Павленка.

— Щиро дякуємо вам за написання та блискуче виконання пісні «Браття Українці», яка на Всеукраїнському форумі ветеранів та учасників антитерористичної операції була визнана офіційним Гімном АТО, — зазначив Ростислав Павленко. — Ви та Ваші колеги з музичного гурту «ШАБЛЯ», виступаючи з благодійними концертами для військових на Сході України, сприяли піднесенню бойового духу особового складу Збройних Сил України та зробили вагомий внесок у розвиток сучасної вітчизняної культури.

Також заступник глави Адміністрації Президента відмітив:

— Підтримуючи українських військовослужбовців через мистецтво, Ви наближаєте перемогу нашого народу над загарбниками. Упевнені, що Ваша творчість та активна громадянська позиція сприяють піднесенню патріотичного духу українського народу та зростанню авторитету України у світі.

— Пісня «Браття Українці» була написана незадовго до початку бойових дій на Донбасі. Для мене ця пісня стала пророчою, а відтепер вона офіційно визнана Гімном АТО, — каже Вова Гейзер. — Однак зверніть увагу, у цій пісні є такі рядки: «З нами — свята віра, з нами — Бог і правда, і ми проти того, щоб брат ішов на брата. А якщо з війною — тоді начувайтесь, нас ніщо не спинить. Слава Україні!» Ми підкреслюємо — Україна не хоче війни, однак ми до останнього будемо захищати свої кордони, свою незалежність, честь та гідність українського народу! — наголосив лідер музичного гурту «Шабля».

Також нещодавно рок-гурт «Шабля» презентував свій перший альбом. Платівку назвали, як і Гімн АТО — «Браття Українці».

Інф. «НА»

ОКСАНА ПЕКУН — ЩИРА ВОЛОНТЕРКА ВІД УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

Народна артистка України Оксана Пекун — естрадна співачка і телеведуча. Вже понад двадцять років шанувальників творчості народної улюблениці зачаровує її щира усмішка, відвертість у спілкуванні, безпосередність і життєрадісність

Кілька останніх років Оксана незмінна ведуча телепроекту «Фольк-music» (Перший національний), якому двічі було присвоєно номінацію «Краща музична програма України» Національної премії України «Телетріумф».

Часто її запрошують бути членом журі різноманітних конкурсів і фестивалів. Але нині значне місце в її творчості займають благодійні концерти для військових. На одному з них, що відбувся в Національному військово-медичному клінічному центрі «ГВКГ» ми й познайомилися. Артистка охоче погодилася поділитися з нашими читачами деякими подробицями свого творчого життя.

— Усе з чогось починається. Тож як народилася співачка Оксана Пекун, яка згодом стала Народною артисткою України? Колючки чи троянди вкривали шлях на велику сцену?

— Скільки себе пам'ятаю, завжди мріяла стати співачкою. Ще в дитячому садочку грала Снігуроньку, Червоний Капелюшок і виступала із сольними номерами. Можливо, вже тоді підсвідомо розуміла, що пісня — моя доля. Завжди хотіла дарувати свою творчість глядачам. Мріяла про велику сцену. І мрії через наполегливу працю здійснилися. Сцена — це моє! Без неї просто не можу! Де б я не була, що б не робила, постійно хочу бути на сцені, хочу дарувати людям свої пісні. В них — я сама, моя душа, мої мрії. Спочатку співала здебільшого народні — повільні, меланхолійні пісні, адже завжди відчувала, що наше коріння і наша основа — це народна пісня. Саме на цих піснях я виросла. Кожна з них для мене — як крок до чогось нового, ще один крок до того, щоб продемонструвати глядачеві свою любов, творчість. Згодом зрозуміла, що треба писати нові пісні, які були б притаманні лише мені, створювати власний репертуар.

— За якими принципами ви обираєте нові твори у свій репертуар?

— Я довго прислухаюся до тексту нової пісні. Головна вимога — щоб ця пісня запам'яталася і припала до душі. Я — весела, позитивна. Саме тому в мене репертуар позитивний, сучасний із вплітанням народної творчості. Намагаюся працювати у новітніх музичних напрямках із застосуванням «модних» звуків, замовляю недешеві аранжування. При цьому прагну, щоб народна пісня зберегла свою автентичність.

— З ким із поетів і композиторів співпрацюєте?

— Тривалий час співпрацюю з поетесою, мешканкою Тернополя Оленою Лайко. Кілька текстів для мене написали Валерія Серова, Ольга Ткач, Юрій Рибчинський. Але хочу співпрацювати й з іншими майстрами слова. Серед колег маю чимало друзів. Це й дует «Світязь», Павло Зібров, Роман Коповий, Василь Лазарович, Анатолій Гнатюк, Алла Попова, Ольга Юнакова та ще багато відомих «піснярів»… Та все ж таки найкращі мої друзі — моя родина: мама, донечка і, безумовно, мій чоловік та продюсер Володимир Коваленко.

Народна артистка України Оксана Пекун

— Не секрет, що артистів часто вражає «зіркова хвороба». Як ви стаєтеся до цього явища?

— Я не страждаю від цього. Так жити спокійніше. Що стосується моїх колег по шоу-бізнесу, то чимало з них уже перехворіли на це. На жаль, постраждали від неї. Хтось через свою зверхність обірвав контакти з друзями та шанувальниками, деякі — просто зникли з шоу-бізнесу. Для них це виявилося невиліковною недугою. А минає «зіркова хвороба» тоді, коли про артиста всі забувають. До речі, мій друг, співак Юрко Юрченко, якось сказав: «Навіть якби, припустимо, Дженніфер Лопес, відвідуючи Україну і поспішаючи кудись пізно ввечері, намагалася зупинити авто на дорозі поза містом, водії навряд чи впізнали б її, а тому не підвезли б». Тож свої таланти доводь на сцені, а в житті пам'ятай, що ти людина, — така, як усі. Я дуже вимоглива насамперед до себе. А з людьми завжди намагаюся бути максимально відвертою, адже як поставишся до людини, так і вона — до тебе!

— Чи легко артистам працювати в Україні в сучасних умовах?

— Нині працювати у країні важко. Причина того — непрості настрої в суспільстві через війну на Сході. Однак сидіти без діла не можна! Тому працюю, аби розрадити пригнічених цією війною людей, зміцнити бойовий дух військових, надихнути їх на перемогу.

— Відомо, що перемога кується в тилу. Як ви цьому допомагаєте?

— Що може зробити співачка? Лише співати! І так зміцнювати дух військових. Найширша моя аудиторія сьогодні — телеглядачі програми «Фольк-musik», через яку ми намагаємося підтримати наших захисників. Також виступаю з концертами для наших поранених бійців у госпіталях. А надихає мене відданість моїх співвітчизників у боротьбі за ідеї євроінтеграції України, їхня готовність виборювати своє краще майбутнє та впевненість у незламності наших воїнів на фронті!

Бесіду вів Володимир КОРНІЯКА

СВЯТКУЄМО НОВИЙ РІК ДВІЧІ

Унаслідок розбіжності між Григоріанським (світським) та Юліанським (церковним православним) календарями українці святкують Новий рік двічі на рік: офіційно — 1 січня і за народною традицією — 14 січня як Старий Новий рік.

У надвечір'я Старого Нового року українці шанують ще одне свято різдвяного циклу — Щедрий вечір. За християнським календарем — це день преподобної Меланії. Саме 13 січня в церквах відбуваються урочисті богослужіння, які мають за мету подякувати Богові за вже отримані ласки й попросити нових на наступний рік. Як і на свят-вечір, цього дня готують святкову вечерю, яку в народі так і величають щедрою, адже страви цього вечора не є пісними: поряд із кутею на столі й ковбаси, й холодець, і шинка...

А вже наступного дня наш народ святкує три свята: Старий Новий рік, свято Обрізання Господнього і Василія Великого.

Старий Новий рік дуже люблять діти, адже саме цього дня вони ходять по домівках і щедрують.

ТОЛОКА НА КОРАБЛІ; ЧАСТИНА КІНСЬКОЇ УПРЯЖІ; КОЛИВАННЯ У СУДИНАХ; ГОРИТЬ НА ЗЛОДІЄВІ; ПІДСТАВКА ДЛЯ НОТ; БЕРКУТ У ФРАНКА
АВТОР РОМАНУ "КУЛЬТ"; КОШТОВНИЙ КАМІНЬ; НЕДОПУСТИМІ ВЧИНКИ
ДЛЯ ПАСАЖИРІВ; ДОМАШНІЙ СКЛАД; ЦІННА РИБА; ХУДОЖНИК ЕДГАР ...; ЕКСЛІДЕР ПАЛЕСТИНИ; ЧАСОМ ВТІКАЄ У П'ЯТКИ; КРАМ ПО-ІНШОМУ
ОСТРІВНА КРАЇНА
ПІДРОЗДІЛ ВИШУ; ПРОМОВЕЦЬ; БОГ ГРОМУ У СКАНДИНАВІВ
ПРИКРА НЕВДАЧА; ПОЗА ЙОГИ; ДРІБНА РИБА; "ЧОТИРИ ТАНКІСТИ І ..."; БЛИСКУЧЕ ПОКРИТТЯ; КІНЕЦЬ МАГНІТУ; ТИМЧАСОВА БУДІВЛЯ
ГРОШОВЕ СТЯГНЕННЯ; АНГЛІЙСЬКИЙ БАР
ВЕКСЕЛЬНЕ ДОРУЧЕННЯ; КИТАЙСЬКИЙ ЗЛАК

МАЙДАН У ДРЕВНІХ ГРЕКІВ; З'ЄДНУЄ БЕРЕГИ
ДОЗВІЛ НА В'ЇЗД В КРАЇНУ; СПІВАВТОР ПЕТРОВА; ФУТБОЛЬНИЙ КЛУБ ФРАНЦІЇ; АВТОР "ДАМИ З КАМЕЛІЯМИ"
БРАЗИЛЬСЬКИЙ ФУТБОЛІСТ; КЛИЧКА СОБАКИ; НАПІЙ З М'ЯКОТІ ФРУКТІВ
... КРІСТІ; НЕПОДІЛЬНИЙ; ГОРА У ГРЕЦІЇ
ШУМ, ГАМІР; ВЕЛИКИЙ ПРОМІЖОК ЧАСУ; МАЙЖЕ УНІВЕРСИТЕТ
ВІН ЖЕ КОРОП; ПАРУС
КОНДИТЕРСЬКИЙ ВИРІБ; ОПОРНА ЧАСТИНА ЧОГОСЬ; КУРТКА ЕСКІМОСА; ВИБУХОВИЙ СНАРЯД; ФАХ МУЗИКАНТА; АЕРОПОРТ У МОСКВІ
ТРІУМФАЛЬНА У РЕМАРКА; НА ДВОРІ ТРАВА, НА ТРАВІ – ...; КІМНАТНА ПІЧ
БЕЗЛАД, АНАРХІЯ; ВЕЛИКА КИТАЙСЬКА СПОРУДА; АНГЛІЙСЬКА МІРА ДОВЖИНИ; АЗІЙСЬКА ГОРІЛКА; ... ХРИСТОС; ПРАДІД ПУШКІНА
ПРИТОКА АМУРУ; КОЛЮЧА ЗБРОЯ
ГОТУЮТЬ ВЛІТКУ; ЧЕРЕДА ОВЕЦЬ; ХОДИВ НА ПОЛОВЦІВ; МОЛОЧНИЙ ПРОДУКТ
ГРАФ ДЕ ЛА ФЕР; ГОГОЛІВСЬКИЙ КОВАЛЬ
ОЗЕРО В АФРИЦІ; РАПТОВИЙ НАПАД; ЛАНКА ТРАКТОРНОЇ ГУСЕНИЦІ; ПРІСНОВОДНА РИБА

Сканворд підготував Василь СОЛТИС, Тернопіль

МЕДАЛЬ РОМАНА ЗОЗУЛІ ПРОДАНА ЗА 210 ТИСЯЧ ГРИВЕНЬ

Аукціон, який форвард збірної України організував на власній сторінці в одній з соціальних мереж, розпочався 11-го, а завершився 31 грудня за хвилину до Нового року. Кошти від продажу медалі (за участь у фіналі Ліги Європи сезону 2014/15) Роман Зозуля направить на потреби українських воїнів у зону АТО, повідомляє Football24.ua.

Нагадаємо, що Зозуля нещодавно організував благодійний флешмоб на підтримку українських військових. Крім того, спортсмен особисто допомагає нашим воякам. Разом із представниками благодійного фонду «Народна армія» футболіст неодноразово виїжджав у зону АТО, щоб передати бійцям зібрані для них речі й підтримати морально.

Стартова ціна пам'ятної медалі становила 10 тисяч гривень. За нагороду торгувалися фанати та спортсмени. Наприклад, форвард збірної України Артем Кравець запропонував за срібну медаль 70 тисяч гривень. Але цієї суми для покупки виявилося недостатньо. У підсумку виграла ставка в 210 тисяч гривень, яку зробив Олександр Кісельов — дзюдоїст із Дніпропетровська.

СМІЄМОСЬ, ОТЖЕ, НЕ ЗДАЄМОСЬ!

«Синку, висилаю тобі сто гривень, як ти і просив. І, до речі, сто гривень пишеться з двома нулями, а не з трьома».

***

— Слухай, у вас соціальні мережі на роботі заблоковані?
— Не знаю.
— За цю відповідь тебе однозначно треба підвищити на посаді й додати зарплати!

***

— Петрику, ти уроки зробив?
— Ні.
— А чому тоді вже ліг спати?
— Менше знаєш — краще спиш!

***

Якщо жінка говорить вам «Що?» — це не тому, що вона вас не почула. Вона просто дає вам шанс змінити те, що ви сказали.

***

Дружина чоловікові:
— Мені стільки грошей треба! На епіляцію, на манікюр, на педикюр, на мелірування, на косметику...
Чоловік:
— А мені пощастило! Я відразу красивий народився.

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА
НАРОДНА АРМІЯ
ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Реєстраційне свідоцтво КВ № 2026 від 25.06.1996 р.
Газета надрукована у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф» (вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).
Наклад 21000 Замовлення 45452
Ціна вроздріб – договірна
Головний редактор Роман ДРАПАК
Чергові по номеру — Роман ТУРОВЕЦЬ, Костянтин МАШОВЕЦЬ
Провідний літературний співробітник — Наталія ШАРОЙКО
Адреса редакції: вул. Мельникова, 24, м. Київ, МСП, 04655
e-mail: n_army@army.kiev.ua
http://www.na.mil.gov.ua
Відділ передплати: тел.: 0(44) 489 50 12
Рр — Реклама редакції (подається безкоштовно)
Р — Реклама платна
Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.
ISSN 1029-9114